

“Kaut kur jau tie cimdi ir uzadīti”

Foto - E. Gabranovs

Sveiciens sievietes dienā! Anita un Aldis Koniševi svētdien pirms koncerta viens otram raidīja miļus skatienus. Kā nu ne, ja kopā jau ir 26 gadus. “Kāda ir sievietes iepriecināšanas recepte? Jāceļ uz rokām, jāatbalsta..., bučas un miļi vārdi,” sprieda Aldis.

Edgars Gabranovs

Šodien daudzviet pasaulē, arī mūsupusē, svin Starptautisko sievietes dienu, par kuru tradicionāli tiek uzskatīts 8.marts. Šovakar Balvu novada attālākajā pagastā Krišjānos ikvienu interesentu priecēs Salnavas amatiereteātra izrāde “Pyls džentlmeņa komplekts”, bet Kupravā un Lazdukalnā neizpaliks sievietes dienai veltīti koncerti. Savukārt aizvadītajās brīvdienās trīs koncertus “...bez Jums jau nevar tik un tā!” dāvāja Māris un Dāvis Lāpāni.

Interesanti, ka Māris ar Dāvis tieši pirms gada, kad bija bargi Covid-19 ierobežojumi, sievietes dienā koncertēja Gulbenē. M.Lāpāns atzīst, ka tolaik bija priecīgi, pat pārsteigti par šādu uzaicinājumu: “Tiesa, tur bija īpaši apstākļi. Mūs ielika stikla būri, mums bija vienvirziena komunikācija.” Šajās brīvdienās Māris un Dāvis uzstājās Ludzas novada Mērdzenē, Tilžā un Rekovā. Taujāti, vai, viņuprāt, mūziķi nu jau kļuvuši par sievietes sveikšanas profesionāļiem, M.Lāpāns atjokoja, ka nejutās kā eksperts. Savukārt Dāvis piebilda, ka tikai tiecas uz eksperta statusu. “Šis laiks ir jokains, pretrunīgs un sarežģīts. Gribam vai nē, zemapziņā mums neizpaliek trauksmes sajūta. Koncertos par karu Ukrainā nerunājam, uzsverot sirdslietu un mīlestības nozīmi mūsu dzīvēs. Mums jābūt pamatu pamatā labiem, un tad problēmas neradīsies. Diemžēl ir cilvēki, kuri vārdu ‘mīlestība’ joprojām nav dzirdējuši,” spriež Māris. Lūgts atklāt, vai šādu vārdu ir dzirdējis, mūziķis teica viennozīmīgu ‘jā’: “Tiešām ir iekšēja sāpe par notiekošo pasaulē. Koncertā skatītājiem varam radīt kaut nelielu gaišuma brīdi. Tas ir pašmērķis – gan ar humoru,

gan ar emocijām. Kādas dziesmas sievietēm patīk? Katrai tā būs savējā. Koncertā izpildām 65-70% pašsacerētu, 30-35% cilvēkiem zināmu un iemīļotu dziesmu.” Kultūras darbinieks, mūziķis un literāts daiļā dzimuma pārstāvēm novel būt laimīgām: “Visiem cilvēkiem jābūt laimīgiem – lai šodien jums būtu daudz ziedu, vairāk uzmanības. Kas vīriešiem ir jādāvina? Teikšu tāpat kā Ziemassvētkos, ka kaut kādas dāvanas pasniegšana nevar nozīmēt atpirkšanos. Var arī miļi uzsmaidīt, turklāt tas jādara ne tikai 8.martā.”

Runājot par radošajiem plāniem, M.Lāpāns atklāja, ka 27.martā, Starptautiskajā teātra dienā, Balvos notiks pirmais pasākums “Dzejuskops”: “Kas tas tāds? Dzejas kaleidoskops. Balvu tautas teātra aktieri, saliekot kopā sev nozīmīgas dzejas rindas, kā istā kaleidoskopā uzburs savdabīgu ainu. Kādas savas dzejas rindas šodien veltu sievietēm? ...Nesalsti. Kaut kur jau tie cimdi ir uzadīti, kas sasildīs tavas nosalušās plaukstas...”

Vairāk nekā desmit gadus kopā ar tēti uzstājās Dāvis Lāpāns. Viņš neslēpj, ka ir patīkami uzstāties jebkuras publikas priekšā: “Protams, patīkami arī, ka nāk daiļais dzimums. Tas mudina uzturēt sevi formā.” Viņš, spriežot par to, kādu dziesmu šodien veltītu sievietēm, atzina, ka tā būtu Dona dziesma “Taureņi”. Savukārt folkloras kopas “Rekavas Dzintars” vadītājs Vilis Cibulis dāvātu Kukuvasa dziesmu (“...tur māte no akas ūdeni nes”), ziedus un miļvārdus. Māra otrā pusīte un Dāvja mamma Zaiga Lāpāne nešaubās, ka ikvienam cilvēkam patīk, ja viņu apsveic: “8.martā tās var būt garšīgas konfektes, skaistas puķītes un glāze ar šampanieti.” Savukārt Dana Andrejeva no Rekovas spriež, ka vislabākā dāvana ir apskāviens, maigi vārdi, kā arī smaids. “Vai mūsdienu vīrieši prot izteikt komplimentus? Protams!” uzskata Dana.

Nākamajā
vadugunī

● **Kolna Pīters dancināja kā traks**
Pa Baltinavas pagasta zudušo ciemu pēdām

● **Strādā Latvijas paviljonā Dubaijā**
Lepojas ar savu valsti

Covid-19

(6.marts)

Balvu novads – 905
Alūksnes novads – 713
Gulbenes novads – 886
Ludzas novads – 920
Rēzeknes novads – 1421
Madonas novads – 1080

valodā; Balvu novada zīme latgaliski; folkloras kopa “Vīteri” un videostāsts “Teika par Rēzeknes rozi”; grāmata un mūzikas albums bērniem “Vuškeņa iz pļovys”; grupa “Latgališu reps” ar albumu “Cyta

Saņem gada balvas “Boņuks 2021”

5.martā svinīgā ceremonijā Latgales vēstniecībā GORS godināja desmit Latgališu kultūras gada balvas “Boņuks” ieguvējus – spilgtākos un nozīmīgākos notikumus un personības 2021.gadā, kā arī pasniedza balvu par mūža ieguldījumu kordiriģentam J.Grudulam. Gada balvu “Boņuks” par paveikto pērn ieguva: Anneles Slišānes projekts #100dečiLatvijai digitālā, taktilā, audio-vizuālā un zīmju valodā; Balvu novada zīme latgaliski; folkloras kopa “Vīteri” un videostāsts “Teika par Rēzeknes rozi”; grāmata un mūzikas albums bērniem “Vuškeņa iz pļovys”; grupa “Latgališu reps” ar albumu “Cyta

dzela” un videoklipiem; Ilzes Spergas stāstu krājuma “Dzeiveiba” radio lasījumi; Marijs Dzeislys dzejoļu krājums “Vysta smieris”; literāte un redaktore Ilze Sperga; navigācijas aplikācija “Waze” latgaliski un pirmā izlaušanās istaba latgaliski “Pīci panti”. Par publikas simpātijas balsojuma balvas “Žyka” saņēmēju kļuva ierakstu studija “Bigmaar’s Records”. Balvu novada domes deputāte Sandra Kindzule “Vadugunij” atzina, ka pasākumu klātienē baudīju pirmo reizi: “Pēc ceremonijas ilgi prātu nepameta nevilto pozitīvisma un apbrīnas sajūtas. Gaišs pasākums, kurā tiek godināti latgaļu kultūras un latgalisko vērtību saglabātāji un stiprinātāji. Visu cieņu cilvēkiem, kuri soli pa solim, gadu no gada dara darbu, kas sargā mūsu kultūras mantojumu un iedibina jaunas tradīcijas, lai to bagātinātu. Priecē tas, ka mūsupusē šādu cilvēku nav mazums un viens no tiem ir Andris ar savu saimi. Upīte drīz būs “Boņuka” galvenā mītnes vieta! Apsveicam, priecājamies, lepojāmies!”

Vārds žurnālistam

Zinaida Logina

Kā tas var būt, ka trūkst vārdu, lai uzrakstītu pāris rindiņas? Doma ir sastingusi, pirksti nekustīgi stāv uz datora tastatūras, acis truli skatās baltajā ekrānā. Prātam neaptverami uzrakstīt vārdu 'karš'. Taču tā ir patiesība. Skaudra kā abpusgriezīgs zobens, kas ievaino sirdi un dvēseli. Pag, bet sirds, īsta sirds krūtīs taču ir arī tiem, kuri uzsāka šo asinspirti? Vai viņu sirdis vispār ir spējīgas just? Kā vārdā iet bojā cilvēki – jauni vīrieši, sievietes, sirmgalvj, bērni? Nekādi politiski lozungi, vēsturiski lēmumi vai citi argumenti nevar atspēkot cilvēku nāvi. Skatos Euronews ziņas, kur, manuprāt, ir objektīvāka informācija, jo viņu žurnālisti ir notikumu epicentrā. Bailīgi? Jā. Dusmas, bailes, skumjas – šīs emocijas krīzes apstākļos ir normālas un var sākt traucēt normālu rīcību tad, ja to intensitāte kļūst tāda, ka mēs to vairs nespējam izturēt, un mums izsīt korķus. Psihologi to nereti sauc par tolerances logu un iesaka saglabāt mieru visās krīzes situācijās. Iesaka visvienkāršākās sadzīves lietas – doties pastaigās, fizisku slodzi, sarunas ar atbalstošiem cilvēkiem, stingru diennakts režīmu, arī ziņu lasīšanas limitēšanu. Lai kā cenšos savās ikdienas garajās pastaigās nedomāt par pasaulē notiekošo, neizdodas. Arī, atverot datoru, vispirms pārskatu notikumus Ukrainā. Par tiem mani ik dienu informē jauns ukraiņu puisis Sergejs, ar kuru kopā strādāju Norvēģijā. Norobežoties grūti. Grūti nedomāt. Jo karš – tā ir traģēdija, kas prasa cilvēku dzīvības. To skaidri pateicis Romas katoļu baznīcas Latvijas arhibīskaps, kardināls Jānis Pujats: "Pasaulē nav augstākas vērtības par cilvēka dzīvību."

Latvijā

Nosoda karu Ukrainā. 5.martā Rīgā notikušajā akcijā, kuras mērķis bija nosodīt Krievijas diktatora Vladimira Putina sāktu karu Ukrainā un atbalstīt Ukrainas tautu cīņā par brīvību, pulcējās aptuveni 30 000 cilvēku. Valsts policija apliecina, ka akcija noritēja bez starpgadījumiem.

Piemin Oskaru Kalpaku. Pirms 103 gadiem 6.martā Neatkarības karā gāja bojā latviešu vienību pirmais komandieris Oskars Kalpaks. Viņa varonība iedvesmoja karavīrus cīņā par savu valsti. Šodien mūsu vienotība ir pamats mūsu valsts drošībai. "Viņa varonība iedvesmoja karavīrus cīņā par savu valsti," tā, pieminot latviešu vienību pirmā komandiera Oskara Kalpaka 103.nāves gadadienu," teica Latvijas Valsts prezidents Egils Levits.

Stājas Zemessardzē. Kopš februāra beigām, kad Krievijas armija sāka iebrukumu Ukrainā, Latvijā saņemti 645 pieteikumi par iestāšanos Zemessardzē. Kopš Krievijas karaspēka ievešanas Ukrainā interese par iestāšanos Zemessardzē ir vidēji piecas, sešas reizes augstāka nekā iepriekšējās dienās.

Bažas par cenzūru. Rīgas domes opozīcija pauž bažas par cenzūras ieviešanu sabiedrības informēšanā galvaspilsētā. Pagājušajā nedēļā Rīgas domes sēdē tika lemts par grozījumiem vairāku Rīgas domes departamentu nolikumos. Tie paredz, ka departamenti turpmāk nenodrošinās ārējo komunikāciju ar medijiem, bet šī funkcija pāriet tikai Komunikācijas pārvaldes pārziņā.

Būvēs veloceļu. Marta otrajā nedēļā plānots atsākt Ķekavas veloceļa būvniecību. Viens no pirmajiem darbiem pēc būvdarbu atsākšanas un trases nospraušanas ir projektā paredzēto koku ciršana.

Jau dedzina kūlu. 5.martā, kad Latvijā valdīja saulaini laikapstākļi, jau bija aktivizējušies kūlas dedzinātāji. Sestdien valstī dzēsti 16 kūlas ugunsgrēki, kas ir puse no visiem 33 šogad reģistrētajiem sausās zāles degšanas gadījumiem.

Augstākā tiesa nespēj atrast kvalificētus juristus. Pašlaik kvalificētu juristu apmācību Latvijā nevar būt vērtējama kā pozitīva, jau tagad Augstākā tiesa, izsludinot darbinieku konkursus, nespēj atrast kvalificētus juristus, apgalvojis Augstākās tiesas priekšsēdētājs Aigars Strupišs.

(No interneta portāliem lsm.lv, tvnet.lv)

Tiekas ar prezidenta padomnieku

Uzbrukums Balviem būtu uzbrukums Vašingtonai

Irēna Tušinska

2.martā Balvu Valsts ģimnāzijas vecāko klašu audzēkņi tikās ar Valsts prezidenta padomnieku nacionālās drošības jautājumos, Nacionālās drošības padomes sekretāru JĀNI KAŽOCIŅU, kurš skaidroja skolēniem šī brīža nacionālās drošības aktualitātes, kā arī pārrunāja Krievijas uzbrukuma Ukrainai iemeslus un iespējamās sekas.

Tiekoties ar skolēniem, J.Kažociņš uzsāka sarunu ar skaidrojumu, ka Latvijā likvidēts obligātais kara dienests, jo mūsdienās šāda valsts aizstāvēšanas forma vairs nav efektīva. Kāda ir alternatīva? Meklējot atbildi uz šo jautājumu, J.Kažociņš minēja vēsturisku piemēru, sākot ar jautājumu: "Kāpēc Austrumvācija savulaik neieņēma Rietumbelīni, kas atradās tālu no Rietumvācijas bruņotajiem spēkiem? Viņi būtu varējuši ieņemt Rietumbelīni 12 stundās. Kāpēc viņi to nedarīja, kaut arī tā viņiem bija kā dadzis aci? Tādēļ, ka nostrādāja tā sauktā atturēšanas teorija. Tāpēc, ka sekas tam būtu tik šausmīgas, ka tas vienkārši nebija tā vērts." Prezidenta padomnieks pastāstīja, ka atturēšanas teorijai ir divi veidi – nepieļaušana un sodīšana. "Ja iebrukuma izmaksas ir šausmīgas, tad to nedara. Tā ir atturēšana, un tā attiecas arī uz Latviju un Baltijas valstīm, ko sargā NATO," uzsvēra prezidenta padomnieks. J.Kažociņš ar skolēniem pārrunāja arī iemeslus, kādēļ 1940.gadā PSRS izdevās ieņemt Latviju bez pretestības par spīti tam, ka 1938.gadā Latvija aizsardzībai atvēlēja vairāk nekā ceturto daļu no vispārējā budžeta: "Mēs bijām apbruņojušies līdz zobiem – mums bija moderni iznīcinātāji, tanki, smagā artilērija, bija milzīgas rezerves, bija obligātais dienests utt. Kāpēc latvieši necīnījās, neturējās preti līdzīgi kā somi? Tādēļ, ka tajā laikā mums valstī nebija demokrātiska sistēma, bet bija prezidents Ulmanis, kurš teica: "Es palieku savā vietā, jūs palieciat savējās!" J.Kažociņš kopā ar skolēniem pārsprieda iemeslus, kāpēc Ulmanis nolēma necīnīties, nonākot pie secinājuma, ka lielā Krievija mazo Latviju vienkārši būtu samīnusi.

"Kas ir mainījies tagad? Tas, ka tagad esam NATO," atgādināja J.Kažociņš. Viņš izskaidroja NATO piektā panta būtību, kas paredz, ka, uzbrūkot vienai NATO valstij, uzbrūk visām. J.Kažociņš minēja arī ASV rezidenta Džo Baidena neseno uzrunu ASV Kongresam, kurā viņš vēlējis apliecināja, ka NATO aizstāvēs katru centimetru no savu dalībvalstu teritorijas: "Piektais pants apliecina, ka uzbrukums Balviem vai Daugavpilij ir uzbrukums Vašingtonai. Tieši tādēļ Krievijai uzbrūkt Baltijas valstīm nozīmētu karu ar visu NATO, un tas viņiem izmaksātu pārāk dārgi. Pēdējās dienas parādījušas, ka Krievija ar 80% savu bruņoto spēku nespēj tikt galā ar Ukrainu, kuras bruņojams nav tik moderns kā NATO valstīm. Tas nozīmē, ka varam justies nesalīdzināmi drošāk nekā Ukraina, Moldova un Gruzija, kuras nav NATO valstis. Bet Baltkrievija visdrīzāk nebūs spējīga atgūt pilnīgu neatkarību pēc šī

Tiekas ar skolēniem. Prezidenta padomnieks nacionālās drošības jautājumos J.Kažociņš, tiekoties ar ģimnāzistiem, skaidroja šī brīža politisko situāciju.

šausmīgā kara."

J.Kažociņš uzsvēra, ka tagad, kad Vācija savu militāro budžetu palielinājusi par 100 miljardiem eiro jeb vairāk nekā 2% no IKP, no militāra un politiska pundura ES pārvērtīsies par ievērojamu militāru un politisku spēku: "Jo ne jau tikai Krievija ir valsts, kas mūs apdraud. Ķīna nākotnē var kļūt par daudz, daudz nopietnāku apdraudējumu."

J.Kažociņš pauda pārliecību, ka ne jau NATO ir tā, kas apdraud Putina režīmu: "Krievijas iebrukumam Ukrainā pamatā ir Putina pārliecība, ka ir tikai viena krievu tauta, kas mākslīgi sadalīta trīs valstīs – Krievijā, Baltkrievijā un Ukrainā. Viņš vēlas, lai "mazais brālis" atgriežas pie "lielā brāļa". Tomēr Ukraina ir izvēlējusies demokrātisko ceļu – ceļu uz Eiropas Savienību. Eiropas sabiedrība ir daudz lielāks apdraudējums Putina režīmam nekā NATO. NATO ir aizsardzības organizācija, tā nespēj iet palīgā Ukrainai. Mēs varam tikai aizsūtīt finansiālu palīdzību vai raķetes, bet neejam karot kopā ar viņiem, un to mums ir ļoti grūti pārdzīvot. Tieši ES un demokrātija ir izaicinājums Putinam un viņa varas vertikālei. Viņš nevēlas, lai 40 miljoni ukraiņu dzīvotu brīvībā, izvēloties savu politisko vadību, ekonomisko ceļu un savus draugus. Lai kaut kāds *jeffins* no "Jedinaja Rosija" vai kaut kādas citas struktūras nevar viņiem atņemt biznesu, nolaupīt to, ko viņi grib atstāt mantojumā saviem bērniem, tikai tāpēc, ka viņš to var. To visu redzot, pārējā krievu tauta sāks prasīt – kāpēc mēs nevaram tā dzīvot? Tas ir lielākais apdraudējums personīgi Putinam un viņa varas vertikālei." Savukārt uz jautājumu, vai Putins varētu uzsākt atomkaru, prezidenta padomnieks atbildēja, ka tas ir maz ticams, jo ne Putins, ne viņa pietuvinātie nav pašnāvnieki. "Viņi kļūdiņās domājot, ka ir tikai jāpieklauvē pie Ukrainas durvīm un visa tā māja sabruks, jo ukraiņi visi ir fašisti un narkomāni un tikai priecāsies atgriezties pie "lielā brāļa". Tagad krievi ir patiesi pārsteigti, ka ukraiņu tauta cīnās preti. Vēl viens pārsteigums Putinam, ka, viņaprāt, *satrunējušie* Rietumi tomēr spēj saturēties kopā lielā vienprātībā," teica prezidenta padomnieks.

J.Kažociņš paskaidroja arī to, kā Krievijas ekonomiku ietekmēs Rietumu

Par mieru. Ģimnāzijas pirmajā stāvā izvietots plakāts Ukrainas atbalstam. Tajā aicināts parakstīties ikviens, kurš jūt līdzīgu ukraiņiem viņu cīņā pret Kremļa okupantiem.

sankcijas. Tomēr viņš atzina, ka Krievija gudri izspēlējusi savas kārtis, gan ieņemot Krimu, gan atrodot sabiedrotos Sīrijā. "Taču Krimas kārts varēja nostrādāt tikai vienu reizi. Ja Narvā vai Daugavpilī tagad parādīsies mazie, zaļie vīriņi, mēs jau zināsim, kas tie ir, un NATO mums palīdzēs tikt ar viņiem galā. Šoreiz Putins ir nepareizi novērtējis situāciju. Mēs varam tikai cerēt, ka tas viss drīz beigsies, taču kādā veidā, to nevaram prognozēt, jo ukraiņu tauta turpinās cīnīties, un cīņas būs ļoti asiņainas."

Pēc tikšanās BVĢ 11.klases audzēknis Deivids pastāstīja, ka seko notikumiem Ukrainā un jūt līdzīgu ukraiņu tautai: "Grūti pateikt, kam šajā situācijā ir taisnība, bet es esmu par ukraiņiem." Puisis apgalvo, ka kara gadījumā aizstāvētu savu valsti un tās iedzīvotājus. Par to liecina arī viņa nākamās profesijas izvēle: "Pēc skolas absolvēšanas domāju stāties Nacionālajos bruņotajos spēkos."

Arī 12. klases audzēknim Jānim ļoti žēl Ukrainas iedzīvotāju, jo viņa radi dzīvo šajā valstī: "Viņi dzīvo Ukrainas rietumu daļā, kas pagaidām, paldies Dievam, nav skarta." Ja līdzīga karadarbība izvērstos Latvijā, Jānis aizsargātu savus tuviniekus: "Censtos līdz pēdējam palikt Latvijā, jo šeit ir mana dzimtene, bet vispirms gādātu, lai tuvinieki ir veseli un drošībā." Puisis domā, ka šobrīd mūsu valsts iedzīvotāji vislabāk ukraiņiem var palīdzēt, nosūtot humanitāro palīdzību, kā arī atbalstot morāli.

Kā vērtējat ierosinājumu pāriet uz izglītību tikai latviešu valodā?

Viedokļi

Šis lēmums bija jāpieņem sen

PĒTERIS TRETJUKS, Viļānu vidusskolas direktors

Šo rosinājumu vērtēju ļoti pozitīvi, taču uzskatu, ka lēmumu vajadzēja pieņemt jau sen. Esam neatkarīga valsts jau vairāk nekā 30 gadus, tādēļ diezgan divaini liekas, ka vajadzīgi vēl seši gadi, lai pilnībā pārietu uz mācībām latviešu valodā. Manuprāt, seši gadi pārejas periodam ir pārāk ilgs laiks, pilnīgi pietiktu ar trīs. Jautāsi, kādēļ trīs? Tas vairāk attiecas uz pirmajām četrām sākumskolas klasēm. Ja bērni ir iesākuši mācības, tad viņiem vajadzētu pabeigt šo

posmu savā dzimtajā valodā. Mēs savā Viļānu skolā to darām jau divus gadus. Šogad 1.-2.klases krievu bērnu mums vairāk nav, paliks pēdējā 4.klase, kas būs vēl vienu gadu, un viss. Būsim pakāpeniski pārgājuši. Pamatskolā pārsvarā ir bilingvālā izglītība, un, runāsim godīgi, ja skolotājs ir latviešu skolotājs un māca krievu klasē, viņš runā, māca un izdara tik, cik vajag, un pat vēl vairāk. Ja skolēns kaut ko nesaprot un pajautā, tad, protams, arī izskaidros krievu valodā. Savukārt, ja stundas vada krievu tautības skolotājs, viņš ar bērniem runā tikai un vienīgi krievu valodā. Nekādi procenti, ka mācību stundai jānotiek latviešu valodā, tur netiek ievēroti – tā ir realitāte, tāpēc atļaušos teikt, ka bilingvālā izglītība ir ļoti nosacīta. Ja man kā izglītības iestādes vadītājam pienāk informācija, ka stundā netiek ievēroti noteikumi, es nāku un vēroju mācību procesu klātienē. Jā, skolotājs kaut kā mokās, mēģina un cenšas pierādīt, ka stundas vada latviski arī ikdienā. Taču, tiklīdz manis šajā stundā nebūs, viss atgriezīsies vecajās sliedēs. Tāda ir realitāte.

Izstāstīšu vienu gadījumu no manas prakses. Pirms diviem gadiem zaudēju tiesas prāvā pret skolotāju, kura nemaz nerunāja un nekad nav runājusi latviešu valodā. Viņa tikai prata pateikt 'labrīt', 'labdien' un 'paldies'. Šī skolotāja gribēja mācīt ķīmiju latviešu klasēs. Teicu, ka viņa nevarēs to izdarīt nepietiekamo latviešu valodas zināšanu dēļ, taču viņa man nepiekrita un uzstāja, ka jādod noteikts stundu skaits. Izsaucu

Valsts valodas centra speciālistus no Rēzeknes, kuri pēc pārbaudes darīja zināmu, ka pedagoģei nav pietiekamu zināšanu valsts valodā. Viņi skolotājai deva mēnesi laika, lai pagatavojas un pamācās. Atbrauca otrreiz, pārbaudīja un atkal secināja, ka zināšanas nav pietiekamas. Tad deva vēl trīs mēnešus laika un atkal atzina, ka zināšanu nepietiek. Uz šī pamata es viņai uzteicu darbu, savukārt skolotāja iesniedza pret mani prasību, un es tiesas prāvu zaudēju. Gatavojoties tiesas procesam, uzrakstīju par šo situāciju Izglītības kvalitātes valsts dienestam un uzdevu jautājumu, vai šāda skolotāja drīkst mācīt bērnus? Mani norāja un pateica, - var un vajag mācīt, jo minētajai skolotājai ir augstākā valsts valodas prasmes pakāpes apliecība. Arī Darba inspekcija uzsvēra to pašu. Mēģināju iebilst, ka šī apliecība nedarbojas, iespējams, tā iegūta negodīgā ceļā, jo valsts valodas komisijas eksperti atzina, ka zināšanas ir nepietiekamas. Rosināju skolotājai šo augstākās pakāpes valodas prasmes apliecību anulēt, bet man paskaidroja, ka tas nav iespējams, jo tāda likuma nav. Arī tiesā tas bija galvenais arguments, kura dēļ prāvu zaudēju. Kad pirms 1.septembra skolotāja atnāca uz skolu ar lūgumu piešķirt stundas, lai mācītu latviešu klasēs, atgādināju, ka viņa nevarēs to izdarīt latviski, uz ko pedagoģe atbildēja, ka centīsies. Stundas viņai piešķīru, bet pateicu, ka katrā viņas vadītajā stundā klāt būšu vai nu es, vai mani vietnieki, vai kāds pašvaldības deputāts,

un mēs vērosim, kā viņa lieto valsts valodu. Ar to pietika, pedagoģe uzrakstīja atlūgumu un aizgāja no skolas.

Ko gribēju pateikt, pastāstot par šo gadījumu? Pāreja uz valsts valodu nav nekāda mazākumtautību bērnu ierobežošana, bet gan otrādi. Katrs vecāks grib, lai viņa bērns iegūst pēc iespējas labāku izglītību – arī augstāko. Taču, lai iegūtu labu augstāko izglītību, studentam pēc iespējas labi jāzina valsts valoda, jo augstākā izglītība mūsu valstī ir tikai valsts valodā. Tā ir nevis ierobežošana, bet palīdzēšana. Arī bērnu vecākiem jāsaprot, – ja mājās paliks tā pati vide, kur klausīsies ziņas tikai krievu valodā, kur sarunāsies ar bērniem tikai krieviski, efekta nebūs. Arī viņiem savā sadzīvē un ikdienas gaitās jāveicina valsts valodas apgušana, jālīdzdarbojas. Lai nav tā, ka bērns mācās latviski tikai dažas stundas skolā, bet mājās, izņemot krievu vai citu valodu, neko citu nedzird. Jā, šis rosinājums nāca saistībā ar notikumiem Ukrainā. Izglītības ministre Anita Muižniece puda nostāju, ka šobrīd ir īstais laiks stiprināt Latvijas valsts pamatvērtības, tostarp arī valodu. Nezinu, vai tieši šis brīdis ir piemērotākais laiks pārejai uz apmācību tikai latviešu valodā. Kā jau sākumā teicu, tam bija jānotiek krietni ātrāk. Mums šobrīd jābūt ļoti, ļoti saliedētiem.

Lēmumam jābūt pārdomātam un nesasteigtam

OLGA MARKOVA, Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības Balvu novada arodorganizācijas padomes priekšsēdētāja, bijusi pedagoģe

Ir grūti spriest, kā šādas izmaiņas ietekmētu izglītības procesu, piemēram, lietuviešu vai poļu mazākumtautību skolās, jo šādās izglītības iestādēs par pedagogu neesmu strādājusi. Situāciju varu analizēt par skolām, kurās skolēniem dzimtā valoda ir krievu valoda. Proti, šajās skolās visas mācību grāmatas (protams, izņemot krievu valodas mācību priekšmetu), jau sākot no 1.klases, faktiski ir latviešu valodā. Līdz ar to aktuāls ir jautājums, - kas ļoti būtiski mainīsies, ja oficiāli notiks pāreja uz izglītību tikai latviešu valodā? Tāpat uzskatu, - ja vēlamies, lai bērniem turpmākajās klasēs un izglītības procesā būtu vieglāk mācīties, viņiem pamatzināšanas jānodod dzimtajā valodā. Tas tādēļ, ka krievvalodīgajiem bērniem latviešu valodā sarunāties ikdienā un, piemēram, savstarpēji spēlējoties, ir pavisam kas cits, nekā latviešu valodā apgūt mācību vielu. Turklāt pieredze liecina, ka arī daļa to bērnu, kuriem dzimtā valoda ir latviešu

valoda, sākotnēji ne vienmēr mācību vielu latviešu valodā uztver bez problēmām. Bērni ir dažādi, un nav noslēpums, ka katram no mums spējas un talanti atšķiras. Tajā pašā laikā vēlos uzsvērt, ka nekādā gadījumā runa nav par to, ka iedzīvotājiem Latvijā, tajā skaitā skolēniem, nav jāzina latviešu valodā. Tā pilnīgi noteikti ir jāpārvalda tik labi, cik vien iespējams. Par to esmu stingri pārliecināta.

To, kā ir apgūt latviešu valodu bērniem, kuriem dzimtā valoda ir krievu valoda, ļoti labi atceros arī no savas personīgās pieredzes. Savulaik absolvēju Balvu 2.vidusskolu ar krievu valodas apmācību. Savukārt uzsākot iegūt augstāko izglītību Daugavpilī, mācījos latviešu valodas plūsmā. Latviski sapratu un šajā valodā runāju diezgan labi, bet domāju krievu valodā. Faktiski tas notika tā – piemēram, klausījos pasniedzēja teikto latviešu valodā, to visu pie sevis domās pārtulkoju krievu valodā un tad atbildi, arī domās, sastādīju latviešu valodā. Tas nozīmēja, ka visa šī procesa laikā kaut nelielu daļu, bet noteikti kaut ko pazaudēju no pasniedzēja teiktā. Savukārt, kad uzāku strādāt par skolotāju, mani pirmie darba gadi, līdz pārgāju uz krievu valodas plūsmas skolu, bija latviešu skolā. Tur man pilnīgi noformējās latviešu valodas zināšanas – ar grūtībām domāt latviski vairs nesastapos. Man ar savu tolaik iegūto pieredzi nebija arī problēmu pasniegt mācību priekšmetus latviešu valodā. Tikmēr bērniem ar dzimto krievu valodu uztvert mācību vielu latviešu valodā bija problemātiski. Ar to vēlos teikt, ka skolēniem, kuri mācās latviešu valodas plūsmas skolās, bet viņu dzimtā valoda ir krievu valoda, jāiziet cauri līdzīgam procesam, kā to savulaik nācās darīt man, un tas nav nemaz tik viegli. Pati šobrīd, lai arī mana dzimtā valoda ir krievu valoda, ļoti labi pārzinu latviešu valodu. Šajā valodā runā arī mani bērni un mazbērni.

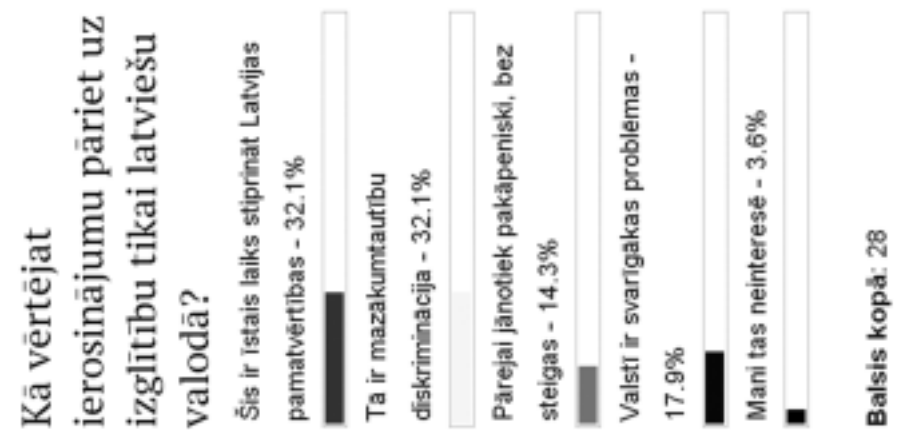
Izglītības un zinātnes ministres Anitas Muižnieces viens no argumentiem pāriešanai uz izglītību tikai latviešu valodā ir tāds, ka šis ir īstais laiks, lai stiprinātu latviešu valodas pamatvērtības. Nenoliedzami, latviešu valoda ir viena no galvenajām šīm vērtībām. Tiesa, ņemot vērā šī brīža politiskos notikumus pasaulē, pieļauju, ka daļa sabiedrības ministres ierosinājumu atbalsta, bet daļa spriež, ka tas šobrīd situāciju iedzīvotāju vidū tikai lieki saasinātu. Tādēļ uzskatu, ka tamlīdzīgām izmaiņām izglītībā jābūt nesasteigtām un ļoti pārdomātām. Kas attiecas uz to cilvēku viedokli, ka šobrīd valstī ir daudz aktuālāki jautājumi un problēmas, kas jārisina, domāju, vispirms ļoti svarīgi ir celt kopējo izglītības līmeni. Nepieciešams domāt par to, lai jaunieši pēc iespējas vairāk un kvalitatīvāk varētu iegūt tās zināšanas, prasmes un iemaņas, lai pēc vidējās izglītības atestāta saņemšanas varētu apgūt profesijas, kuras šobrīd ir īpaši pieprasītas. Kā zināms, liela daļa skolēnu izvēlas humanitāro mācību novirzienu, bet eksaktajās

zinātnēs – matemātikā, fizikā, ķīmijā – skolēnu zināšanas nav tik labas. Otrkārt, svarīgi celt skolotāja profesijas prestižu, lai izglītības iestādēs strādātu cilvēki, kuri tiešām grib un prot darboties ar bērniem. Aktuāls ir arī skolotāju atalgojuma jautājums. Jāteic, liela daļa sabiedrības pedagogu darbu uztver ļoti vienkāršoti, proti, ka skolotāji atnāk uz mācību stundām, kaut ko pastāsta un dodas mājās. Tas ir absolūti nepareizs priekšstats. Skolotāja darbs ir ļoti laikietilpīgs, kas no katra pedagoga prasa ne mazus resursus.

Saprotu, ka izglītības un zinātnes ministres ierosinājums pāriet uz izglītību tikai latviešu valodā saistīts arī ar notikumiem Ukrainā. Manas pārdomas par notikumiem Ukrainā ir viennozīmīgas – jebkurš karš ir šausmīgs. It īpaši sāpīgi, ka diemžēl visvairāk cieš civiliedzīvotāji.

Viedokļus uzklusija S.Karavoičika un A.Ločmelis

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā

Vides aizsardzība

Veiks izpētes darbus piesārņojuma ar naftas produktiem noteikšanai

Noslēdzies Balvu novada pašvaldības izsludinātais iepirkums "Vēsturiski piesārņotās vietas Kupravas drenu rūpnīcas teritorijā pirmssanācijas grunts un gruntsūdens naftas produktu piesārņojuma izpēte". Par uzvarētāju iepirkumā atzīta firma SIA "Intergeo Baltic".

Balvu novada pašvaldības 2022. gada budžetā vides aizsardzības pasākumiem paredzēti 164 026 eiro jeb 0,5% no kopējiem pašvaldības pamatbudžeta izdevumiem. Dabas resursu nodokļa ieņēmumi novirzīti Balvu attīrīšanas iekārtu nosēdīķu pārbūves darbu pabeigšanai, tostarp Kupravas teritorijas piesārņojuma sanācijas plāna izstrādei un citiem vides aizsardzības pasākumiem 70 917 eiro apmērā.

Saistībā ar naftas produktu piesārņojumu Kupravas teritorijā, "Vaduguns" jau pirms vairākiem gadiem apmeklēja Kupravu un uzlausīja pagasta pārvaldes vadītāju ALEKSANDRU TIHOMIROVU par situāciju mazākajā Balvu novada pagastā. Pa šiem gadiem piesārņojuma attīrīšanā nekas nav pavirzījies uz priekšu, kaut arī pagājuši vairāki gadu desmiti, kopš rūpnīca pārtrauca darbu. Pagasta pārvaldnieks turpina: "Lai noteiktu patieso piesārņojuma daudzumu, vajadzīga metodika, kā to novērst. To prasa Valsts vides dienests. Lai attīrītu reālo piesārņojuma daudzumu, manuprāt, mums vajadzīgi miljoni. Vēl pirms administratīvi teritoriālās reformas, kad bija Viļakas novads, apmeklējām vairākus seminārus Rīgā, Ventspilī, Valmierā, kur notika semināri par tām firmām, kas ar šo lietu nodarbojas. Tur nepieciešama speciāla licence. Ir dažādas metodes, kā var pārstrādāt naftas produktus. Ja piesārņojums ir mazs, tad augsnē ielaiž baktērijas, kas to neitralizē. Agrāk bija speciālas ierīces, ar ko augsni varēja izņemt un piesārņojumu izdedzināt, iegūto

siltumu izmantojot apkurei vai citām vajadzībām. Pēc 2014. gada šo metodi aizliedza. Kupravu apmeklējuši gan VARAM, gan Valsts vides dienesta pārstāvji. Jebkurā gadījumā, kamēr nebūs attīrītas piesārņotās vietas Pierīgā, domāju, ka pie mums darbi nesāksies, bet izpētes darbi jāveic."

Balvu novada administrācijas Iepirkumu nodaļas vadītāja DACE DZĒRVE informē, ka līgumu par piesārņotās grunts izpēti pašvaldība slēgs ar SIA "Intergeo Baltic". Firma noteiks, cik liels ir naftas produktu piesārņojums, cik lielā daudzumā un kādā veidā naftas produkti uzkrājušies augsnē. Līgumu par izpētes darbu veikšanu slēgs par 8710 eiro bez PVN. Balstoties uz izpētes rezultātiem, sekos iepirkums par sanācijas plāna izstrādi. SIA "Intergeo Baltic" ir starptautiska kompānija, kas dibināta Austrijā 1983. gadā un pārstāvēta 27 valstīs, tostarp arī Latvijā.

Situāciju ar naftas produktu piesārņojumu Kupravas teritorijā komentē Valsts vides dienesta Latgales reģionālās pārvaldes Piesārņojuma kontroles daļas Rēzeknes sektora vadītāja RITA EIDUKA: "Šobrīd ar naftas produktiem piesārņotā teritorija ir pašvaldības īpašums, tādēļ pašvaldībai jādomā, kā to sakārtot, bet pirms sanācijas pasākumu veikšanas jāsaprot, cik tā piesārņojuma ir, cik plašā teritorijā tas atrodas un cik dziļi, cik tas ir koncentrēts. Jāizdomā, kādā veidā visefektīvāk un finansiāli izdevīgāk grunti attīrīt. Par situāciju Kupravā runāts gadiem. Pēdējos gados situācija pasliktinājās karstajā laikā, kad vasarās piesārņojums no grunts sūcās uz Bolupes pusi un upē bija uzliktas bonas."

Piesārņojuma kontroles speciāliste informē, ka jau pērn sanācijas pasākumiem bija iespēja piesaistīt Norvēģijas fonda līdzekļus, bet tas bija tikai tajos objektos, kur precīzi zināms, kas, kur un cik daudz, kur priekšizpēte jau veikta. Kupravā, neraugoties uz to, ka gadiem runāts par šo jautājumu, pagastam vēl esot Viļakas novadā, izpētes darbi joprojām nav

Foto - no "Vaduguns" arhīva

Izrāda piesārņoto teritoriju. Pirms dažiem gadiem, kad "Vaduguns" apmeklēja Kupravas pagastu, pārvaldes vadītājs Aleksandrs Tihomirovs izrādīja žurnālistiem piesārņoto teritoriju.

veikti. Tas jārisina nekavējoties, lai teritorijas atbrīvošanu no piesārņojuma varētu sākt nekavējoties, tiklīdz parādīsies kādi līdzekļi.

"Piesārņojums ir acimredzams. Galvenais, ka blakus atrodas Bolupe. Kad bija karstas vasaras, naftas produktu piesārņojums kusa un pārvietojās grunts slāņos uz upes pusi," apliecina R. Eiduka.

Internetā atrodama Latvijas Vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centra karte, kur kopumā atspoguļotas arī Kupravas grunts paraugu analīzes, analītiskie cipari. Ar šo gadu Valsts vides dienests uzsācis piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu valsts reģistra veidošanu. Savulaik šos objektus sarakstā iekļāva pēc pašvaldību priekšlikumiem, - tur bija bijušās kolhozu un sovhozu mehāniskās

darbnīcas, fermas, vecās sadzīves atkritumu izgāztuves. Šobrīd bieži vien šīs vietas savu aktualitāti ir zaudējušas. Ir projekts pārskatīt šo veco reģistru un veidot jaunu, kur ir jauni dati. Protams, ar Inčukalna gudrona diķiem, kuru attīrīšanu pabeidza pērn, piesārņojuma vietas Latgales pusē salīdzināt nevar, taču arī šeit grunts attīrīšanai nepieciešami lieli līdzekļi, jo to noteiks metodes, kādas būs nepieciešams pielietot. "Tuvākais no attīrīšanas pasākumiem jeb sanācija plānota Špoģos, Višķu pagastā, kur kopš padomju laikiem atrodas mazuta tvertnes, katlu māja, kas netika iztīrīta līdz galam. Taču šeit izpētes darbi jau ir veikti, tādēļ tie jāveic arī Kupravā," secina R. Eiduka.

Piešķir līdzekļus apkārtnes labiekārtošanai

Balvu novada pašvaldības budžetā šim gadam līdzekļi atvēlēti arī pilsētas attīrīšanas iekārtu biodiķu apkārtnes labiekārtošanai, ko plānots pabeigt līdz šī gada 1. jūnijam.

Balvu novada pašvaldības aģentūras "SAN-TEX" komunālīnženieris AIVARS PUĢEJS stāsta: "Biodiķi bijuši veco Balvu pilsētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtu (NAI) neatņemama sastāvdaļa, kas darbojās apmēram no 1990. līdz 2004. gadam, kad notekūdeņu izplūdes vietu izbūvēja tuvāk - uzreiz aiz ezera slūžām. Pieaugot lietus notekūdeņu apjomam, kas tiek novadīti uz NAI, kā arī pavasaros ceļoties ūdens līmenim Balvu ezera iztekā, radās apgrūtināta notekūdeņu izplūde no NAI, tāpēc tika pieņemts lēmums atjaunot izplūdes vietu aiz biodiķiem. Biodiķu galvenā funkcija būs kalpot par buferzonu starp NAI un attīrīto notekūdeņu izvades vietu Balvu ezera iztekā Bolupē. Biodiķi var papildus uzlabot esošās Balvu pilsētas NAI darba efektivitāti. Biodiķu sakārtošana un izmantošana nākotnē ļauj cerēt, ka esošo Balvu pilsētas NAI nepieciešamo apkopes apturēšanas un iekārtu remonta gadījumā (pārtraukums paredzams vismaz 10-20 dienas, līdz iekārta pēc remonta sāk strādāt) kaitējums vidē tiks maksimāli samazināts."

Biodiķu atjaunošana ir liels pluss Balvu kanalizācijas notekūdeņu attīrīšanas sakārtošanā, taču uzņēmums soli pa solim virzās arī notekūdeņu attīrīšanas iekārtu pārbūves virzienā.

Foto - A. Kirisanovs

Plānots sakārtot. Iestājoties atbilstošiem laika apstākļiem, biodiķu teritorijā veiks labiekārtošanu un pabeigs piebraucamo ceļu izbūves darbus. Apkārt teritorijai plānots uzstādīt žogu, lai liegtu pieeju nepiederošām personām.

"Uzņēmuma plāns numur divi ir sagatavot iekārtu pārbūves un rekonstrukcijas projektu. Mēs varam ielānot finansējumu, varbūt lūgt palīdzību pašvaldībai un veikt rekonstrukcijas darbus, taču tas noteikti nebūs šogad," secina komunālīnženieris.

Foto - no personīgā arhīva

No putna lidojuma. Diķi pirms darbu uzsākšanas. Pirms diviem gadiem šeit bija aizaudzis ar krūmiem un kokiem. Neapzinīgi cilvēki šeit bija veduši iekšā sadzīves atkritumus. Vietu nācās iztīrīt un lieko izvest.

Ņemot vērā, ka attīrīšanas iekārtas vidēji kalpo 25-35 gadus, ka vide ir agresīva un attīrīšanas process notiek nepārtraukti, tas atstāj iespaidu gan uz iekārtām, gan pašu būvi. Vai ar attīrīšanas iekārtu remontu pietiks, vai tomēr būs jāveic jaunas iekārtas pēc gadiem sešiem? Ari tāds ir jautājums.

Lappusi sagatavoja I. Zinkovska

Arī bērni runā par karu

Lai vienmēr būtu saule

Maruta Sprudzāne

Lai kā arī negribētos, dzīves realitāte skar arī bērnus. Viņi taču dzīvo tepat, starp mums, dzird un izjūt noskaņojumu ģimenē, ieklausās, ko runā pieaugušie, un arī viņu sirsnības pārdzīvo un sāp. Kā bērni izprot, kas ir karš, un vai ar viņiem būtu jārunā par šo smago tēmu? Uzklaušijām pirmsskolas izglītības iestādes "Sienāzītis" skolotājus, pie reizes pavērojot ikdienas nodarbību *dārziņā*.

Pārsteidza iestādes vadītājas IVETAS BARINSKAS teiktais. Proti, piecgadnieki un sešgadnieki šo tēmu apspriež pat ļoti, viņiem ir sava izpratne par notiekošo, un bērni arī iztēlojas, kāds *izskatās* karš. Vadītāja ieklausījies bērnu sarunās, rīta stundā ieejot pie mazajiem, kuri viņas klātbūtnē nav pat pamanījuši, un dzirdētais vadītāju ļoti pārsteidzis un sajūkojis. Ja reiz bērni paši par to runā, tad arī skolotājiem jāiesaistās sarunā un jāpalīdz atbildēt uz bērnu jautājumiem.

Bērni dzird un apspriež

Rīta nodarbība piecgadnieku grupiņā, kur esmu ienākusi, skolotājas ZELTĪTES KRAMPUŠAS-BISTROVAS vadībā aizsākusies tieši par šo nopietno tēmu. Mazie stāsta, ka par karu dzirdējuši televīzijas ziņās, par to mājās runājot vecāki, viņi redzējuši arī, kā brauc tanki, kā uzsprāgst kāda māja, zina nosaukt, kas pret ko karo, kas ir iebrucēji un ka viņu mērķis ir iekarot sev citu zemes. Skolotāja pastāsta, ka Balvos centrālajā laukumā pie Kultūras un atpūtas centra notiks mītiņš, un arī bērni ar vecākiem varēs turp doties un atbalstīt domās un sirsnīgās Ukrainas iedzīvotājus. (Mītiņš Balvos notika aizvadītajā trešdienā, 2.martā.)

Karš Ukrainā rit jau gandrīz divas nedēļas. Pie mums viss notiek it kā ierastajā ritmā: vecāki dodas uz darbu, skolēni iet uz savu skolu, mazākie apmeklē *dārziņu*. Taču kaut kas ir arī mainījies, jo sarunas un domas par notiekošo atspoguļojas cilvēku sejas. Vai to izjūt arī bērnudārza audzēkņi? Skolotāja Zeltīte pastāsta, ka saruna par karu grupiņā aizsāka pēc tam, kad bērni par šo tēmu sākuši runāt paši. Stāstījuši par lidmašīnām, minām, par to, ka cieš cilvēki un mirst arī bērni. Viņi piesauca vārdu 'karš' un teica, ka iebrucēji ir tie, kuriem visa ir par maz un vajag sagrābt vēl citas zemes. Bērnu stāstīto un jautājumus, kas viņus interesē, pārrunāja rīta apļa nodarbībā. "Jā, viņi saprot, kas ir karš, un, protams, ir satraukti. Var just, ka pārdzīvo tieši par bērniem. Man kā skolotājai, protams, negribas vairot šī satraukuma izjūtu, tādēļ ļoti detalizēti par notikumiem Ukrainā mēs ar bērniem nerunājam, neko vairāk es viņiem nestāstu, taču nākas apstiprināt un nedaudz papildināt bērnu pašu stāstīto. Uzskatu, ka vajag runāt par šo tēmu, bet stāstīt tā, lai bērni pēc tam nejutās apdraudēti un nedomā, ka kaut kas līdzīgs var notikt arī tepat, pie mums. Protams, tagad ir liela informācijas pieplūde. To klausās un vērtē pieaugušie, arī viņiem nav viegli visu izprast, un māt bažas, kas var sagaidīt mūs. Arī pati esmu satraukta, lai gan paliek cerība, ka Latviju tas neskar," atzīst skolotāja.

Vecāko bērnu grupiņas "Bitītes" skolotāja ZENTA IRBĪTE atzīst, ka bērni par karu zina un runā, taču ne visi vecāki vēlas, lai par šo tēmu runātu arī *dārziņā*, uzskatot, ka tas mazajos var sēt bailes. Tie, kuri kopā ar vecākiem ir noskatījušies ziņas televīzijā, tās arī apspriež. Kāds puisēns redzēto atstāstījis ar asarām acis, teikdams, ka nakti nav pat gulējis.

Situāciju Ukrainā apspriež arī "Sienāziša" darbinieku kolektīvs, protams, ne bērnu klātbūtnē. Skolotāja Zeltīte atzīst, ka pieaugušajos valda satraukums, jo kolēģi pārdzīvo par radniekiem un draugiem, kuri dzīvo Ukrainā un Krievijā. Tas sēj nemieru sirdī, bet atliek vien sūtīt gaišas domas un cerēt uz labāko.

Par vīrusu nedrīkst aizmirst

Ar 1.martu atcelta daļa pandēmijas laika ierobežojumu. Taču Covid-19 saslimstības rādītāji valstī joprojām ir augsti. Arī "Sienāzītī", kā atklāj darbinieces, slimo gan pieaugušie, gan arī bērni. Skolotāja Zeltīte uzsver, ka ikdienas ritmā nav aizmirsti arī epidemioloģiskās drošības pasākumi: regulāri vēdina telpas, bērni daudz uzturas āra vidē, darbinieki regulāri veic paštestus. Zeltīte uzskata, ka vecāki un bērni, apmeklējot *dārziņu*, ir ļoti apzinīgi un dara iespējamo, lai Covids negūtu virsroku. Viņas vērojumi liecina, ka patlaban saslimstības

Paaudzes mainās. Skolotāja Zeltīte atzīst, ka arī bērni, laikam ejot, mainās. Ne velti starp viņiem ir tādi, kuri runā arī par karu. "Domāju, ka priekšdienās izmaiņas bērnos būs pamanāmas vēl izteiktāk. Arī mums, pedagogiem, jāiet laikam līdz," uzskata skolotāja.

Dāvana no sirds! Vecāko bērnu grupiņa "Bitītes" savas labās domas ielika skaistos zīmējumos ar vēlmi, ka tās dos spēku un cerību izdzīvot bērniem Ukrainā.

smaguma pakāpe noteikti ir mainījusies – tā kļuvusi daudz vieglāka, taču izplatības vilnis tomēr ir ievērojams, un tas skar arī pirmsskolas izglītības iestādi.

Sūta labas domas. Bērnu uzdevums ir izdomāt un ar krāsainiem zīmumiem uzzīmēt vēstījumu Ukrainai. Bērnu iztēli palīdz rosināt moto: lai vienmēr būtu saule! Pirms zīmējumu tapšanas skolotāja palīdz atcerēties, kādas krāsas ir gan Latvijas, gan Ukrainas valstu karogos.

Vai par karu ir jārunā ar bērniem?

To, kā par šo tēmu runāt ar bērniem, portālam *Mammamuntetiem.lv* stāsta psihoterapeite AINA POIŠA. Lūk, akcenti no viņas padomiem.

- Kas ir karš, kas ir bēgļi, kāpēc neviens neaptur Krieviju – demokrātijā augušam bērnam var būt nesaprotams, kāpēc vecāki tik ļoti satraucas par notikumiem Ukrainā. Bērnam Ukraina ir mistika, un tas ir saprotams. Taču noteikti nevajag bērnu izolēt no šiem jautājumiem un cerēt, ka, neko nesakot, bērns būs mierīgāks. Bērns uztvers vecāku neverbālo komunikāciju, redzēs bažas viņu acīs vai dzirdēs satraukumu balsī – vecākiem ir vērts apdomāt, kā bērnam paskaidrot gan to, kas notiek apkārt, gan to, kā vecāki jūtas.
- Atstāt bērnus ārpus šīs informācijas nav gudri. Ir vajadzīga racionāla pieeja, tai pašā laikā cilvēciska komunikācija. Mēs esam visi saistīti – pat, ja tas nenotiek ar mums, tas mūs ietekmē. Tāpēc svarīgi būtu paust savu attieksmi pret notiekošo, jo tās ir mūsu vērtības, kas tiek pārkāptas. Šie notikumi ir kā liels akmens, kas iekrīt mūsu demokrātiskajā sabiedrībā. Ir vērts katrā ģimenē stimulēt atbalsta domāšanu. Saruna ar bērniem primāri varētu būt par jautājumu, – kas ir vardarbība vai autoritārs režīms? Tas bērnam var būt saprotamāk.
- Nepalikt vienaldzīgiem – tas būtu svarīgākais, ko nodot bērniem. Šie notikumi pamodina mūsu patriotisma jūtas pret Latviju, kurai arī ir robežas, pie kuras robežām arī var pienākt agresors un atņemt mums to, kas mums ir dārgs. Tas jāskaidro bez moralizēšanas, cilvēciskā valodā – bez drāmas.

Īsumā

Balkons – par namiņu

Foto - A. Kirisanovs

Apliecinot, ka Medņevas pagastā dzīvo radoši un izdomas bagāti cilvēki, trīs bērnu mammas Sandras Ločmeles ģimene pirms pāris gadiem savu balkonu pārvērtā līdz nepazīšanai. Sandra gan uzskata, ka tas nav nekas sevišķs: "Vienkārši, tuvojoties Ziemassvētkiem, gribējās nolietoto balkonu padarīt pievilcīgāku. Ņēmām rokās otas uz izkrāsojām. Ziemassvētkos salikām vēl arī lampiņas un eglītes." No skaidu plātes izveidotā un ar eļļas krāsām izkrāsotā namiņa imitācija ģimēni un ciema iedzīvotājus turpināja priecēt arī pēc svētkiem. "Vasarās sastādām puķītes kastēs pie namiņa logiem, izskatās ļoti smuki," uzskata Sandra. Viņa atklāj, ka nav nekāda lielā rokdarbniece, bet šādas idejas rodas spontāni. Sandrai labāk patīk darboties dārzā, tādēļ viņa ar nepacietību gaida pavasari, kad varēs sākt sēt un stādīt.

Pandēmija – pidžamu laiks

Nevienam nav noslēpums, ka pandēmijas laikā īpašu nozīmi ieguvusi tādā apģērbs kā pidžama. Šis mājas tērps kļuvis populārs arī skolās – ne vienā vien mācību iestādē šoziem rīkotas pidžamu dienas. Izņēmums nav arī Eglaines pamatskola, kurā kādā no februāra dienām bija ļauts ierasties naktstērpos.

Foto - no personīgā arhīva

Mazu meiteņu iemīļots tēls. Ilze Pasikova ar prieku skolasbiedriem izrādīja savu iemīļoti rozā vienrādža pidžamu.

Foto - no personīgā arhīva

Skolotājām arī patika. Solidarizējoties ar audzēkņiem, pidžamās skolā ieradās arī pedagogi, tostarp skolotājas Līga un Aija Ikstenas.

Sniega skulptūru konkurss

Laime ir sīkās lietās

Noslēdzies Balvu novada Bērnu un jauniešu centra (BNBJC) rīkotais sniega skulptūru konkurss "Sniega brīnums 2022", kurā visas ziemas garumā piedalījās Balvu novadu izglītības iestāžu audzēkņi, interešu izglītības pulciņu audzēkņi, ģimenes, bērni un jaunieši līdz 25 gadu vecumam. Dalībnieku veidotās un nofotografētās sniega skulptūras apskatīja un novērtēja "Facebook" lietotāji, ar saviem balsojumiem izvēloties trīs interesantākās un radošākās.

"Balvu novada Bērnu un jauniešu centrs konkursu "Sniega brīnums 2022" organizē jau piekto gadu. Šogad pavisam kopā atsūtītas 18 sniega skulptūru fotogrāfijas. Visaktīvākās bija pirmskolas izglītības iestādes. Iesūtītās bildes pārsteidza gan ar oriģinalitāti, gan ar radošumu. Katrā sniega skulptūrā var just gan ieguldīto darbu, gan kopābūšanas prieku. Arī konkursa pamatdoma ir būt kopā, būt dabā un radīt brīnumus," stāsta BNBJC jaunatnes darba speciāliste Agnese Puļča.

Foto - no personīgā arhīva

Auto var būt arī tāds. Interesantu ideju realizējuši Bērzkālnes PII bērni, kuri no sniega uzbūvēja savu sapņu auto.

Foto - no personīgā arhīva

Sveiciens Cūkmenam. Sniega skulptūra tapa pastaigas laikā ar bērniem, kad ārā vēl bija ļoti daudz sniega. "Tā kā piedalāmies projektā "Cūkmena detektīvi", radās ideja nosūtīt sveicienu Cūkmenam. Šī skulptūra tapa par godu viņam. Šādi konkursi ir vajadzīgi, jo var redzēt, cik ļoti bērni kļūst motivēti, kad veicam kādu darbiņu kopā. Viņi izbauda tapšanas procesu, kā arī tiek iesaistīti bērnu vecāki, lai balsotu par darbiem," stāsta PII "Pīlādzītis" 8. grupas skolotāja Tatjana Magone.

Foto - no personīgā arhīva

Cilvēkiem patika. Lielu atzinību no "Facebook" skatītājiem izpelnījās PII "Pīlādzītis" 3. grupas skulptūras "Sniega tārpiņš" un "Zaķu ģimene". Skolotāja Linda Poševa stāsta: "Zinājām, ka konkursā piedalīsimies, tiklīdz to izsludināja, tāpēc ķērām mirkli, gaidījām īsto sniegu. Tā kā esam "Zaķēnu" grupiņa, vienojāmies, ka darbs varētu būt saistīts ar grupas logo – zaķiem. Izveidojuši zaķēnu ģimēni, bērni padarbojās arī ar guaša krāsām. Katrs uzvēla pa sniega bumbai un, kopā saliekot, iznāca "Sniega tārpiņš"."

Foto - no personīgā arhīva

Sveiciens Tīģera gadā. PII "Sienāzītis" "Bitiņu" grupa kopā ar skolotājām nolēma izveidot 2022. gada simbolu – tīģeri. 28. janvārī viņi ķērās pie darba, un pēc kāda laika skulptūra bija gatava. Skolotājas stāsta, ka bērni izbaudīja šī gada zimu, lai gan sals mijās ar atkušņiem. Viņi labprāt devās pastaigās uz tuvējo kalniņu, vēla sniega bumbas vai vienkārši priecējās par lielajiem sniega kalniem.

Kopā ar tēti. Arnicānu ģimene konkursam iesniedza divus darbus. Zanda Arnicāne stāsta, ka sniega skulptūru konkursā piedalījās, jo bija piemēroti laika apstākļi un brīvs laiks, ko pavadīt kopā ar bērniem: "Bērnodrāzā tobrīd bija karantīna, tādēļ palikām mājās. Šos sniegavīrus cēlām kopā ar vīru un jaunāko meitu Adeli." Savukārt otras skulptūras – Vinnija Pūka - veidošanā iesaistījās arī Adeles māsa Marta. "Tā kā rakstnieks Alans Miļins šogad svinēja apaļu jubileju un Marta skuma, ka netiks uz Vinnija Pūka svētkiem bibliotēkā, nolēmām Vinniju Pūku uzcelt paši," stāsta Zanda. Lai gan šobrīd visas skulptūras ir nokusušas, ģimenei šī nodarbe sagādāja prieku. "Laime ir mazās lietās, bet vai to protam ieraudzīt un novērtēt?" retorisku jautājumu uzdeva Kubulu pagasta iedzīvotāja.

Konkursa rezultāti:

1. vieta – Bērzkālnes PII "Mūsu sapņu auto" (288 'like/patīk')
2. vieta – PII "Pīlādzītis" 3. grupa "Zaķu ģimene" (232 'like/patīk')
3. vieta – PII "Pīlādzītis" 3. grupa "Sniega tārpiņš" (217 'like/patīk')

BNBJC simpātiju balvas: PII "Pīlādzītis" 11. grupiņai – "Pasaku kukulītis"; PII "Sienāzītis" grupiņai "Bitītes" – "Sveiciens Tīģera gadā"; Bērzkālnes pamatskolas radošajiem sniegavīriem.

Individuālie uzvarētāji:

1. vieta – Simona Zaremba "Olafs" (91 'like/patīk')
2. vieta – Sandis Dokāns (42 'like/patīk')

Īpašs paldies Arnicānu ģimenei, kura piedalījās ar diviem darbiem.

Atrrod savu nišu

Piemājas saimniecība “Ozollapas” ražo lūpu krāsu

Ingrīda Zinkovska

Kopš pagājušajā gadsimtā piedzīvotās Lielās depresijas pasaules ekonomikā ir kļuvis pazīstams “lūpu krāsas efekts”, kad, spītējot dzīves grūtībām, sievietes izkrāsoja savu sūro ikdienu. Šodien pār Latviju nolaidies dubults smaguma slogs – gan ilgstošā pandēmijas krīze, gan Ukrainas notikumu ēna. Taču tāpēc nevaram padoties bezcerībai un bezdarbībai. Kubulu pagasta iedzīvotājs MĀRIS MAČS ir mājražotājs, saņēmis Gada balvu uzņēmējdarbībā Balvu novadā “Gada mājražotājs”. Viņš ar ģimeni savā saimniecībā “Ozollapas” nodarbojas ar biškopību, kā arī ražo higiēnisko lūpu krāsu.

Izmantojot bišu produktus, ģimene ar higiēnisko lūpu krāsu ražošanu nodarbojas jau vairākus gadus. “Es ņemos ar biškopību, bet sievai uzticēju lūpu krāsu ražošanu. Tas, ka mūsu radītā lūpene aizgājusi tautās, ir viņas nopelns. Ideju atradu internetā, parādīju sievai, un viņa sāka eksperimentēt. Nekas nav jāizdomā no jauna, tikai jāatrod sava recepte,” secina Māris. Mājražotāju lielākais sasniegums ir tas, ka viņu produktu iepērk un tirgo veikalos tīkls “Drogas”, vairāki zaļie veikaliņi dažādās vietās Latvijā.

Labas produkcijas tapšanas knifiņi

“Ozollapas” saimniecības bišu vaska higiēniskā lūpu krāsa tiek rekomendēta kā kopjoša, dabīgas izcelsmes lūpu krāsa sausas un saspriegājušas ādas kopšanai. Lūpu krāsas sastāvā ir bišu vasks, vīnogu kauliņu eļļa, propoliss. Tauki, vasks, dabīgās un sintētiskās eļļas ir pamats, kas jebkurā gadījumā nosaka higiēniskās lūpu krāsas konsistenci. Vispopulārākais no vaskiem neapšaubāmi ir bišu vasks. Tas piešķir maisījumam saderības īpašības ar citiem komponentiem, nosaka formu, cietību vai mīkstumumu.

Receptes izstrāde un pirmās saražotās lūpu krāsas partijas parādīja, ka ir tehniskās nianse, kas jāapgūst, lai uzlabotu produkcijas kvalitāti. Ja vienam lūpu krāsa bija par cietu, otram – par mīkstu, tad trešajam – vēl kaut kas. Protams, tas nenotika vienas dienas laikā, bet ilgākā laika periodā. Tagad Maijai zināmi vairāki labas lūpu krāsas tapšanas knifiņi. Pircēji produkciju ļoti atzinuši, ir fani, kas to pērk vairumā. “Ja cilvēki mūsu produktu pērk atkārtoti, tad tas ir dzīvotspējīgs. Bez “Drogām” par to ir interesējušies vēl citi veikali. Lepojamies ar šo produktu. Arī paši esam to izmēģinājuši. Mūsu radītā lūpu krāsa ir plāna, viegli klājas un nerada diskomforta sajūtu,” Māris uzslavē sievas radīto produktu.

Konkurence milzīga

“Ozollapas” nav vienīgie higiēniskās lūpu krāsas ražotāji Latvijā, pat ne tuvākā apkārtnē. Uzradušies konkurenti, kas ar saviem pakalpojumiem cenšas kopēt viņu produktu, kaut ko līdzīgu piedāvājot zaļajos tirdziņos. Šķiet, ka latviešiem piemīt tāds nelāgs niķis, ja viens sāk kaut ko darīt un viņam veicas, tad atrodas desmitiem sekotāju, kas viņu kopē ar saviem pakalpojumiem. Kur paliek pašu izdoma un iniciatīva?! Māris atklāj, ka noņēmēji produkcijai veidojas ilgstošās sarunās ar izplatītājiem. Pagāja gads, kamēr nokārtoja dokumentus produkcijas tirdzniecībai veikalos tīklā. Savukārt Maija piebilst, ka tikt ar savu produkciju veikalā vēl nenozīmē, ka turpmāk vari neuztraukties: nu tik to pīrks! Viņa teic: “Vēl jau vajag tajā veikalā noturēties, pārliecināties, vai produkcija būs pieprasīta, vai nē. Svarīgas ir pat nianse, kurā veikala stendā produkcija atrodas. Turklāt tai jākonkurē pilnīgi ar visiem produktiem, ne tikai kā lūpenei ar lūpeni. Ja godīgi, tā veikalos niša ir diezgan sāpīga.”

Pircēju interese par biškopības, tāpat kā jebkura cita veida produktiem ir viļņveida. Tiklīdz parādās kaut kas jauns, cilvēki par to interesējas, bet tuvāk ir un paliek pamatvērtības. “Ir veiksmīgi projekti, kas sanāk ar pirmo reizi, bet, ilgstoši darbojoties, mēs redzam, ka labāk ir darīt kādu standarta lietu. Jauninājumi bieži vien paņem lielu enerģiju un neatmaksājas. Jau otro gadu esam pasākuši medu pārdot vairumā, jo braukt uz tirgiem ir liels laika patēriņš, negulētas naktis, ceļš, degviela,” secina Māris.

Neapšaubāmi, situāciju biškopības jomā ietekmēja arī Covid-19. Cilvēki vairs nepirka pirkšanas pēc un pa veikaliem tāpat vien nepastaigājās. Tagad tirgus iekustējies, radot cerību, ka interese par produktiem no dabas nav zudusi.

Foto - no personīgā arhīva

Kļuva pamanāmāka. Bišu vaska pārstrādei saimniecībā iegādātas jaunas iekārtas, kas higiēnisko lūpu krāsu ražošanas procesu ļauj paveikt ātrāk, tādēļ atliek vairāk laika, lai darītu kaut ko citu vai vienkārši atpūstos. Taču ar produkcijas daudzuma palielināšanu vien nepietiek. Pirms dažiem gadiem Līga pasūtīja lūpu krāsu statīviņus, ko izvadāja uz zaļajiem veikaliņiem. Lūpu krāsas ir salīdzinoši nelielas un veikalos pazūd pārējo produktu piedāvājumā, bet ar šo statīviņu palīdzību tās kļuva pamanāmākas.

Foto - no personīgā arhīva

Netālu no polārā loka. Bļitkošanas entuziasts ģimenē noteikti ir Māris, bet kompānijas pēc šo nodarbi ir izmēģinājuši visi, arī puikas. Bilde tapusi Zviedrijas pilsētā Storuman, netālu no polārā loka.

Atvilina uz dzimto pusi

Māris pabeidzis Latvijas Lauksaimniecības universitātes Meža fakultāti, taču profesijā nestrādā, jo kopš 9.klases interesējas par biškopību, kas, var teikt, ir ģimenes arods. Taču zināšanas par mežu, kokiem arī noder kaut vai tāpēc, lai izgatavotu bišu stropus. Pirmos četrus bišu stropus Māris mantoja no vectēva. Vēlme iepazīt bites un to dzīvi atbalstīja un palīdzēja tēvs. Ģimenes biznesā Māris iesaistījies arī dzīvesbiedri Maiju, kura no bišu produktiem izgatavo higiēniskās lūpu krāsas. Arī Maija absolvējusi Lauksaimniecības Universitāti, iegūstot maģistra grādu ekonomikā, un līdz šim strādāja Latvijas Lauku izglītības un konsultāciju centra Gulbenes birojā par uzņēmējdarbības konsultanti. Apņēmot sievu, kura nāk no Saldus puses Remtes, Mārim, kā pats atzīst, vajadzēja viņu kaut kā atvilināt šurp uz Ziemeļlatgali. Vajadzēja domāt par mājvietu un darbu. Viņi iegāja vecvecāku mājās, kas krietnu laiku jau bija pamestas, sākot tās atjaunot no nulles. Līdztekus algotajam darbam Maijai Māris piespēlēja arī vaska pārstrādes nozari biškopībā, kas izrādījās pareizs solis. Panākumi ir! Kā smeļ Maija, bez biškopības ģimene nodarbojas arī ar bērnpkopību – viņai ar vīru aug divi puikas Oskars un Ansis.

Foto - no personīgā arhīva

No tirdziņa Klaipēdā. Nedēļu pirms Covid sākuma Māris ar ģimeni bija aizbraucis tirgot savu produkciju tirdziņā Klaipēdā. Tur arī tapa ziemīgā bilde ar putnubiedēkli fonā.

Foto - no personīgā arhīva

Draugu kāzās. Maija atzīst, ka nekādi lielie deļotāji ar Māri nav, bet draugu kāzās var jau arī mazliet straujāk un neparastāk.

Apsveicam!

Viens otram teica: "Jā!"

24.februārī Balvu novada Dzimtsarakstu nodaļā gredzenus mija un viens otram 'jā' vārdu teica tilženieši MAIRITA JANEKA un RONALDS ZELČS. Jauno pāri dzīvē ievadīja Ronalds brālis Rinalds Zelčs un Sandra Lūse.

Pēc svinīgās ceremonijas dzimtsarakstu nodaļā jaunlaulātie kopā ar vedējiem un ciemiņiem devās nelielā izbraucienā uz Gulbenes novadu, kur apskatīja skaisto Stāmerienas pili un piedalījās nelielā fotosesijā. Savukārt priecīgo notikumu savu tuvāko cilvēku lokā Mairita un Ronalds atzīmēja Gulbenē. Pēc kāzām jaunlaulātie devās uz Jaunpiebalgu, kur ģimene pagaidām apmetusies.

Vēl dzimuši:

11.februārī pulksten 19.58 piedzima puika. Svars – 3,670kg, garums 56cm. Puisēna mamma Agnese Orlova dzīvo Balvu novada Kubulu pagastā.

14.februārī pulksten 12.55 piedzima meitenīte. Svars – 3,585kg, garums 57cm. Meitenītes mamma Evija Mičule dzīvo Gulbenes novada Daukstu pagastā.

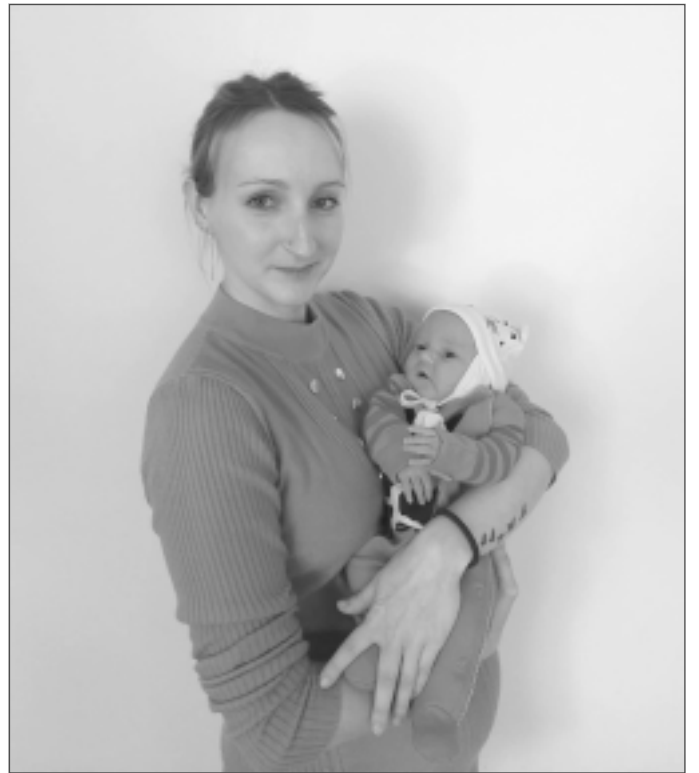
21.februārī pulksten 6.58 piedzima meitenīte. Svars – 3,410kg, garums 55cm. Meitenītes mamma Aija Linuža dzīvo Ludzas novada Salnavas pagastā.

1.martā pulksten 23.06 piedzima meitenīte. Svars – 2,590kg, garums 49cm. Meitenītes mamma Monta Kola dzīvo Smiltenes novada Trapenes pagastā.

Jaundzimušie

Meitu nosauc skaistā un retā vārdā – par Aminu. 25.februārī pulksten 9.37 piedzima meitenīte. Svars – 3,335kg, garums 53cm. Meitenītes mammai Svetlanai Beļajevai no Alūksnes šis ir trešais bērniņš. Mazo māsiņu mājās gaida divi brāļi – piecgadīgais Markuss un Aleks, kuram ir gads un seši mēneši. "Tā kā divi puīši mums jau ir, trešo, protams, gribējām meitiņu. Taču viņa slēpās un mūs turēja neziņā gandrīz līdz pašām grūtniecības beigām, jo tikai pēdējā ultrasonogrāfijas pārbaudē uzzinājām, ka meitiņa arī būs. Pašai arī bija tāda nojauta, kaut gan trešā grūtniecība no pirmajām divām ne ar ko daudz neatšķiras. Taču drošības labad, kamēr nebija skaidrības par bērniņa dzimumu, drēbītes pirkto neitrālos toņos," teic nu jau trīs bērnu mamma. Viņa stāsta, ka uzreiz

pēc bērniņa piedzimšanas vecmātei pajautāja, - puika vai meitene? Atbilde bija, - meitenīte! Nedēļu pirms meitiņas nākšanas pasaulē Svetlana ar vīru Arturu nolēma, ka viņu sauks par Aminu. "Sākumā padomā bija arī vārds Ērika, taču pēc tam nolēmām, ka Amina ir skaists un daudz retāks vārds nekā Ērika," skaidro Svetlana. Viņa stāsta, ka tagad februārī ģimenē būs divas jubilejas – Svetlanas mātai 13.februārī un Aminai 25.februārī. "Jaundzimušo mājās gaida gan vīrs, gan puikas. Viņiem jau no slimnīcas aizsūtīju Aminas pirmo bildīti. Izskatās, ka meitiņa vairāk līdzinās man, ja nu vienīgi degunu būs mantojusi no tēta," smaidot teic nu jau trīs bērnu mamma.

slimnīcu braukt dzemdēt, man nebija, jo Balvi mums ir vistuvāk. Priecājos, ka atbraucu uz šejieni, esmu apmierināta," teic jaunā māmiņa. Aleksandra stāsta, ka tagad martā varēs svinēt divas jubilejas – 1.martā dzimšanas diena Braienam, bet 19.martā jubileju svin viņa tētis Markuss.

Būs Braiens. 1.martā pulksten 9.24 piedzima puika. Svars – 3,695kg, garums 53cm. Puisēna mamma Aleksandra Borka no Alūksnes stāsta, ka šis ir viņas otrais bērniņš. "Otrajā ultrasonogrāfijas pārbaudē uzzināju, ka mums ar draugu Markusu būs puika. Par šo ziņu, protams, priecājāmie, kaut gan mazuļa dzimums nešķita tik svarīgs. Galvenais bija, lai bērniņš piedzimst vesels," teic jaunā māmiņa. Pēc dēla nākšanas pasaulē jaunie vecāki viņam deva vārdu Braiens. Aleksandra atklāj, ka viņai vārda došana bērnam nešķiet sarežģīts uzdevums, jo vārdadienu kalendārā ir pietiekami daudz dažādu puīšu vārdu. "Sākumā ar Markusu apsvērām domu puiku saukt par Eduardu, bet pēc tam nolēmām, ka Braiens tomēr būs piemērotāks vārda variants," stāsta nu jau divu bērnu mamma. Kā izrādās, Braiens ir ļoti precīzs puika, jo piedzima mediķu noliktajā datumā – 1.martā. "Tā kā dzīvoju Alūksnē, divu domu, uz kuru

Februārī

Reģistrēti mirušie

Bērzkalnes pagastā
Spodra Belova (1936.g.)
Ivars Bušs (1953.g.)

Briežuciema pagastā
Emīlija Zujāne (1944.g.)

Kubulu pagastā
Anastasija Kalvīte (1933.g.)

Krišjāņu pagastā
Vitālijs Zelčs (1959.g.)

Medņevas pagastā
Edīte Circene (1937.g.)
Anna Volkova (1964.g.)

Rugāju pagastā
Dāvis Cepurnieks (1941.g.)

Tilžas pagastā
Aina Dimitrijeva (1936.g.)
Aleksandrs Ločmanis (1949.g.)

Vectilžas pagastā
Eleonora Vaiba (1928.g.)

Vecumu pagastā
Inese Petruņina (1961.g.)

Viksnas pagastā
Paulis Niedra (1936.g.)
Staņislavs Žvirblis (1946.g.)

Viļakas pilsētā
Helēna Korotkova (1928.g.)
Aloīzs Logins (1943.g.)

Balvu pilsētā
Aldona Cepurīte (1942.g.)
Velta Cibule (1954.g.)
Marianna Dzergača (1939.g.)
Jānis Gaspāzeņš (1946.g.)
Jānis Jasinskis (1955.g.)
Nikolajs Kalackis (1948.g.)
Vladimirs Razvožajevs (1950.g.)

Meklējam atbildi

“Kādēļ vēl piegādā pastu?”

Ar laikraksta “Vaduguns” redakciju sazinājās pensionāre no Viksnas. “Mums ļoti vēl piegādā pastu – tikai ap trijiem pēcpusdienā. Agrāk tā nebija. Kāpēc tā?” jautā iedzīvotāja.

Apgrūtinājumi vērojami Viļakā

VAS “Latvijas Pasta” Ārējo komunikāciju vadības daļas vadītāja GUNDEGA VĀRPA sarunā ar laikrakstu februāra nogalē pastāstīja, ka Balvu novadā ir sešas pilna spektra pasta nodaļas – Balvos, Baltinavā, Bērzpilī, Rugājos, Šķilbēnos, Viļakā, kā arī Balvu piegādes punkts: “Pašlaik visas pasta nodaļas strādā atbilstoši to noteiktajam darbalaikam. Kaut gan atsevišķi darbinieki slimo, viņu funkcijas nodrošina citi kolēģi, kas aizvieto saslimušos. No 15.februāra piegādes apgrūtinājumi vērojami Viļakā, Susāju un Medņevas pagasta teritorijās, jo Viļakas pasta nodaļā ar Covid-19 slimo trīs darbinieki. Paredzams, ka no 1.marta visi darbinieki pēc slimošanas atgriezīsies darbā un piegāde tiks veikta bez aizkavēšanās. Tajā pašā laikā Viļakas pasta nodaļas darbalaiks nav mainīts, un mūsu darbinieki, cik var, nodrošina visu pasta pakalpojumu sniegšanu.”

Jāņem gan vērā, ka šī informācija bija tieši uz pagājušās piektdienas brīdi, bet izmaiņas dažkārt vērojamas pa stundām. Tādēļ jautājumu vai neskaidrību gadījumā par pasta pakalpojumu saņemšanu iedzīvotāji aicināti vērsties “Latvijas Pasta” Klientu centrā, zvanot uz tālr. nr. 67008001, 27008001, vai rakstot “Latvijas Pasta” sociālo tīklu profilos vai uz e-pastu: info@pasts.lv.

Visā Latvijā trūkst simtiem darbinieku

Vērtējot situāciju Latvijā kopumā, turpinoties Covid-19 pandēmijas negatīvajai ietekmei uz “Latvijas Pasta” darbību un slimojot visdažādāko profesiju darbiniekiem, bet jo īpaši piegādē un pasta pakalpojumu sniegšanā iesaistītajiem pastniekiem un pasta nodaļu operatoriem, daudzviet Latvijā traucēta pasta pakalpojumu sniegšana un pasta sūtījumu piegāde. Vairāku pasta nodaļu darbalaiks ir saīsināts, atsevišķas nodaļas ir īslaicīgi slēgtas, bet pasta sūtījumu piegādes kavējas. ““Latvijas Pastā” pašlaik iztrūkst vairāk nekā 300 pasta pakalpojumu sniegšanā un sūtījumu piegādēs iesaistīto darbinieku, jo to darbinieku skaitu, kas izveseļojas, papildina jauni saslimušie vai kontaktpersonas. Problēmas un ietekmi uz citu struktūrvienību darbu rada fakts, ka saslimušo un kontaktpersonu darbu tajās pašās vai citās struktūrvienībās pārdala tie strādājošie, kuri nav saslimuši ar Covid-19. Tādējādi kopējie pakalpojumu sniegšanas un piegādes procesi ir apgrūtināti un kavēti gandrīz visā “Latvijas Pasta” sistēmā. Lūdzam klientus ar izpratni izturēties pret pandēmijas radītajiem kritiskajiem apstākļiem. Neskatoties uz sarežģīto

Balvu 1.pasta nodaļa. Balvu pasta nodaļā darba laiks joprojām nemainīgs. Tā strādā katru darba dienu no pulksten 8 līdz 18, bet sestdienās un svētdienās – brīvs.

situāciju, “Latvijas Pasta” darbinieki dara visu iespējamo, lai klientiem sniegtu vajadzīgos pakalpojumus un nodrošinātu piegādes, taču aicinām arī rēķināties ar zināmām neērtībām un kavējumiem. Aktuālā informācija par pasta nodaļu darbalaika izmaiņām pieejama “Latvija Pasta” interneta mājaslapā www.pasts.lv Aicinām ņemt vērā, ka tā tiek regulāri atjaunota,” informē G.Vārpa.

Atjaunota sūtījumu pieņemšana uz Ukrainu

Šobrīd ne mazāk aktuāls jautājums ir arī par notikumiem Ukrainā. Kas attiecas uz “Latvijas Pastu”, tas atjauno sūtījumu pieņemšanu uz Ukrainu, jo sadarbībā ar Polijas pasta uzņēmumu rasts risinājums sūtījumu transportēšanai un piegādēm Ukrainai pa sauszemes ceļu. Arī Ukrainas sūtījumi šādā pašā ceļā sasniegs adresātus Latvijā. Šī informācija var būt noderīga arī mūsu pusēs iedzīvotājiem. Cilvēki gan aicināti rēķināties, ka karadarbības, sauszemes transportēšanas un robežu šķērsošanas dēļ sūtījumu apmaiņa būs ilgāka un atsevišķās teritorijās neiespējama. “Pagājušajā nedēļā tika apturēta aviosatiksmē uz un no Ukrainas, tāpēc “Latvijas Pasts” uz dažām dienām pārtrauca sūtījumu pieņemšanu uz šo valsti. Uz Ukrainu adresētie sūtījumi, kas vēl nav izsūtīti no Latvijas, tika uzglabāti “Latvijas Pasta” sūtījumu apstrādes kompleksā, bet tagad tiek virzīti saņēmējiem Ukrainā. Vidēji uz Ukrainu no Latvijas ar “Latvijas Pasta” starpniecību tiek sūtīti līdz 300 reģistrētu sūtījumu nedēļā, neskatot vēstules un vienkāršās sīkpkapas. Arī šādu jautājumu vai neskaidrību gadījumā aicinām vērsties “Latvijas Pasta” Klientu centrā, zvanot uz iepriekš norādītajiem telefona numuriem, rakstot uz e-pastu vai sociālo tīklu profilos,” informē “Latvijas Pasts”.

Re, kā!

“Vella kalpi” paliks tikai atmiņā

Uzsākti demontāžas darbi. Daudziem balveniešiem vēl joprojām atmiņā palikusi kādreizējā kafējnīca Steķentavā, kas iedzīvotāju vidū bija ļoti zināma kā “Vella kalpi”. Nelielā atpūtas vietīnā pagājušā gadsimta 90.gados gan strādāja pavisam neilgu laiku, bet par to, ka tāda kādreiz vispār bijusi, līdz pat šodienai liecināja nu jau ilgu gadu pašā ceļa malā pamesta ēka. Gadi iet, viss mainās, un šonedēļ tika uzsākti arī “Vella kalpu” mājiņas demontāžas darbi. Ēkas īpašnieks pagājušajā nedēļā sarunā ar laikrakstu “Vaduguns” pastāstīja, ka pēc mājiņas nojaukšanas vietu, kur atradās “Vella kalpi”, sakārtos, bet neko citu tur nav plānots būvēt.

Informē policija

Dodas izdienas pensijā

Valsts policijas Balvu iecirknis informē, ka izdienas pensijā devies ilggadējais Balvu iecirkņa policijas darbinieks Modris Zaķis, kurš dienesta laikā pildījis pienākumus dažādos vadošos amatos. Izdienas pensijā M.Zaķis devies, esot Kriminālpolicijas nodaļas priekšnieka amatā. Šobrīd šis nodaļas priekšnieka pienākumu izpildītājs ir Didzis Priedeslaipa.

Aktuāli

Cilvēkiem, kuri bēg no kara Ukrainā

Lūgums informēt cilvēkus no Ukrainas, kuri ierodas Latvijā, ka viņiem jāsaņem ar Valsts robežsardzi pa diennakts tālruniem +371 67913569 vai +371 67913568! Tas nepieciešams, lai saņemtu atbalstu Latvijā no valsts un pašvaldības iestādēm, kā arī mājokli.

Latvija nodrošinās Ukrainas pilsoņiem, kuri no šīs valsts izceļo militārā konflikta dēļ, mītnes vietu, pārtiku un cita veida palīdzību. Lai varētu uzturēties un strādāt Latvijā, Ukrainas pilsoņiem izsniegs ilgtermiņa vīzas saistībā ar tiesībām uz nodarbinātību Latvijā. Dodoties uz Latviju, Ukrainas pilsoņi lūgti arī neaizmirst ceļošanas dokumentus. Tajā pašā laikā nedz ceļošanas dokumentu, nedz arī medicīnisko dokumentu neesamība (sadarbspējīgs sertifikāts, Covid-19 tests) nebūs šķērslis viņu ieceļošanai Latvijā. Ja, ierodoties Latvijas teritorijā, ieceļotājam vai viņa ģimenes loceklim nepieciešama neatliekamā medicīniskā palīdzība, par to jāinformē robežšķērsošanas vietā strādājošo Valsts robežsardzes amatpersonu vai jāzvana uz 113!

Papildus informācija par Ukrainas pilsoņu ierašanos un uzturēšanos Latvijā pieejama Valsts robežsardzes interneta mājaslapā www.rs.gov.lv.

Isumā

Par cietušiem dzīvniekiem ziņojiet lietotnē “Mednis”!

Valsts meža dienests (VMD) par notriektiem medijam dzīvniekiem un kritušiem dzīvniekiem aicina ziņot lietotnē “Mednis”.

Saņemtā informācija ir būtiska ne tikai dzīvnieku populācijas noteikšanai, bet arī VSIA “Latvijas Valsts ceļi” satiksmes organizācijas plānošanai valsts ceļu tīklā, pieņemot lēmumus par ceļa zīmju uzstādīšanu un citām infrastruktūras izmaiņām. “Šī lietotne ir savienota ar VMD informācijas sistēmu “Meža valsts reģistrs”. Dienests ar lietotnes starpniecību saņemto informāciju izvērtē, apstrādā un reģistrē faktu par bojāgājušo dzīvnieku, kā arī pieņem lēmumu par tālāko rīcību. Lietotne “Mednis” bez maksas pieejama gan Android, gan iOS ierīcēm. Lai paziņotu par notriektu vai kritušu dzīvnieku, lietotnē jāatver sadaļa “Novērojumi”, jāizvēlas veids “Bojā gājis”, jāatzīmē dzīvnieka suga un cita norādītā informācija. Tāpat nepieciešams augšupielādēt bojāgājušā dzīvnieka fotoattēlu. Jāņem vērā, ka par bojāgājušo dzīvnieku jāziņo, atrodoties tieši notikuma vietā, jo lietotne automātiski nolasa tālruņa atrašanās vietas koordinātes. Līdz ar to mobilajā telefonā jābūt iespējotai atrašanās vietas noteikšanas funkcijai. Ja “Mednis” lietotājs ir mednieks, viņš lietotāja profilam var piesaistīt savu VMD kontu, un profils tiks personalizēts. Pārējiem lietotājiem profils ir anonīms. Tāpat vērsam uzmanību, ka informācijas sniegšana lietotnē “Mednis” nenozīmē paziņošanu Valsts policijai par notikušu ceļu satiksmes negadījumu,” informē VMD.

Dienests piebilst, ka 2021./2022. gada medību sezonā līdz 21.februārim VMD reģistrējis 2128 notriektus un 394 kritušus dzīvniekus. Notriektu dzīvnieku nedrīkst arī piesavināties – šāda rīcība klasificējama kā medību produkcijas piesavināšanās, un par to piemērojams sods.

Informē ugunsdzēsēji

Deg bēniņi

Pagājušajā otrdienā pulksten 22.45 Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests saņēma izsaukumu uz Liepu ielu Balvos, kur ugunsgrēks bija izcēlies dzīvojamā mājā. Ierodoties notikuma vietā, ugunsdzēsēji glābēji konstatēja, ka divstāvu dzīvojamā mājā deg bēniņi 20m² platībā un ir radies spēcīgs sadūmojums. Pirms ugunsdzēsēju glābēju ierašanās no ēkas evakuējās seši cilvēki. Pulksten 4.03 ugunsgrēks tika likvidēts.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Sociālā uzņēmējdarbība

Atver rotaļu istabu bērniem

Irēna Tušinska

1.martā Balvos savu darbību uzsācis vēl viens sociālais uzņēmums "Kids Club", kura mērķis ir veidot iekļaujošu sabiedrību, sākot ar cilvēka pirmajiem dzīves gadiem, jo mazuļi prot priecāties, pieņemot otru bez aizspriedumiem. Rotaļu istaba, ko bērni ar īpašām vajadzībām varēs apmeklēt bez maksas, ļaus viņiem pavadīt laiku, rotaļājoties kopā ar saviem ļaudžiem un tādējādi veidojot nākotnes sabiedrību, kurā cilvēku vērtību nenoteiks viņa fiziskās vai garīgās spējas.

Doma dibināt uzņēmumu "Kids Club" PAULAI LUKSTEI radās jau 2019.gadā – pēc tam, kad 2018.gadā tika pieņemts sociālās uzņēmējdarbības likums un radās iespēja saņemt ALTUM atbalstu. "Ideja, ka Balvos nepieciešama šāda vieta, radās, apmeklējot citus bērnu izklaides centrus, kuros tik ļoti patīk uzturēties gan maniem bērniem, gan man pašai. Taču, braucot kaut vai uz Rēzekni, ģimenei tas izmaksā diezgan dārgi. Gribējās, lai arī Balvu bērniem ir šāda vieta. Komunicējot ar citiem vecākiem, nonācām pie secinājuma, ka šāda iekštelpu bērnu rotaļu istaba ir nepieciešama gan veseliem bērniem, gan bērniem ar īpašām vajadzībām un viņu vecākiem. Mans mērķis ir ALTUM sociālās uzņēmējdarbības ietvaros sniegt kvalitatīvu pakalpojumu Balvos, radot izklaides vietu bērniem un viņu vecākiem, kuriem nepieciešams psiholoģisks un informatīvs atbalsts," skaidro sociālā uzņēmēja. Sociālā uzņēmuma "Kids Club" īpašniece Paula Lukste atklāj, ka līdz bērnu rotaļu istabas atklāšanai noiets ilgs un pietiekami sarežģīts ceļš. Līdz 1.marta priecīgajam notikumam viņai nācās sameklēt un izremontēt telpas, atrast piegādātājus, iegādāties aprīkojumu un mēbeles, arī Covid-19 pandēmija aizkavēja rotaļu istabas atvēršanu, tādēļ idejas realizēšana ievilkās divu gadu garumā.

Bērniem ar īpašām vajadzībām – bez maksas

Šobrīd rotaļu istaba "Kids Club" piedāvā gaišu un plašu telpu, kurā bērni var rotaļāties lielajā divstāvu atrakcijā ar šķēršļu joslām, slidkalniņu un bumbu baseinu. Vismazākajiem istabas apmeklētājiem noteikti patīks klūči un bumbu baseins. Bērniem ar īpašām vajadzībām pielāgota sensorā istaba ar gaismas stabu, rotaļlietām, bērnu galdu un krēsliem, kur būs iespēja mierīgi palasīt grāmatu, uzsūpēt galda spēles vai pazīmēt. "Tā kā esam sociālais uzņēmums, esam izveidojuši arī vecāku atbalsta grupu un divu gadu garumā rīkojam nodarbības, ko vada psiholoģe Zinta Biseniece," piebilst uzņēmuma vadītāja.

Paula uzsver, ka rotaļu istabu varēs apmeklēt visi bērni vecumā no pirmajiem dzīves mēnešiem līdz 12 gadu vecumam. Bērniem vecumā līdz septiņiem gadiem telpā būs ļauts uzturēties tikai vecāku uzraudzībā, savukārt vecāki bērni šurp varēs nākt vieni. Lai gan bērniem ar īpašām vajadzībām, kā arī visiem vecākiem apmeklējums būs bezmaksas, par pārējo bērnu uzturēšanos būs jāmaksā. Tāpat telpas varēs iznomāt ballītēm, kuru laikā ir iespēja izmantot arī nelielu virtuvi, nepieciešamos traukus un galda piederumus, kā arī pasūtīt animatorus, iegādāties karstos dzērienus, popkornu un cukurvati. Līdz 1.aprīlim, apmeklējot bērnu rotaļu istabu, būs jāievēro zināmi ierobežojumi – iekštelpās jāvalkā sejas maskas, jāreģistrē apmeklējums, kā arī jāuzrāda Covid sertifikāts. Tas gan neattieksies uz privāto balliņu apmeklētājiem. Savukārt tuvāku informāciju par rotaļu istabas piedāvājumu var iegūt "Kids Club" "Facebook" un "Instagram" lapās.

Sociālajam uzņēmumam ir jāpelna

Ziemeļlatgales Biznesa un tūrisma centra uzņēmējdarbības speciāliste GUNTA BOŽOKA, sveicot P.Luksti nozīmīgajā dienā, viņas iniciatīvu vērtēja visnotaļ pozitīvi: "Šis sociālais uzņēmums sniegs vēl vienu, papildus atbalstu ģimenēm ar bērniem, sevišķi bērniem ar īpašām vajadzībām. Prieks, ka Balvos kļuvis par vēl vienu sakoptu uzņēmējdarbības vietu vairāk. Pazīstu Paulu, kopš viņa uzsāka šo ceļu, un priecājos, ka viņa izturēja grūto pandēmijas laiku, neatmetot ar roku savu sākotnēji idejai, bet neatlaidīgi virzījās uz rezultātu."

P.Lukste uzskata, ka sociālā uzņēmējdarbība mūsupusē attīstās lēni, jo ar to nevar nopelnīt: "Zinu vairākus cilvēkus ar labām sociālās uzņēmējdarbības idejām, bet viņus attur tas, ka ar tām nekāds bizness nesanāks." Paulai piekrit arī G.Božoka: "Tas nav viegli. Uzņēmējam jābūt gudram, jo

Foto - I.Tušinska

iespēja brīvprātīgajam darbam. Bērnu rotaļu istabas atvēršanas dienā animatoru lomu pildīja divas brīvprātīgās jaunietes – Jūlija Kuzņecova (Rozā panteras lomā) un Anna Logina (multfilmas "Ledus sirds" varones Elzas lomā). Abām jauniņām jau ir iepriekšējā pieredze darbā ar bērniem. "Esam strādājušas nometnēs bērniem ar funkcionāliem traucējumiem. Bērnu rotaļu istabā darbojamies kā brīvprātīgās, jo tā ir ne tikai laba iespēja gūt pieredzi, bet arī tādēļ, ka mums ļoti patīk pavadīt laiku ar bērniem," apgalvo Jūlija un Anna. Jūlija, kura darbojas arī Latvijas Sarkanajā Krustā un ir Balvu jaunatnes nodaļas vadītāja, piebilst, ka brīvprātīgais darbs palīdz izvērtēt, ko viņa vēlētos darīt nākotnē: "Ikdienā daudz laika pavadu, pieskatot brālēnus un māsiņas, darbojos arī nometnē. Esmu sapratusi, ka man tas ļoti patīk, tāpēc nolēmu iesaistīties kā brīvprātīgā arī bērnu rotaļu istabas darbā."

jāprot apvienot sociālo ideju ar peļņas gūšanas iespējām. Sociālā ideja pati par sevi nevar izdzīvot biznesa vidē." Paula leš, ka nākotnē zināmu atbalstu varētu saņemt, sadarbojoties ar pašvaldību, piemēram, rīkojot bērnu nometnes vai savās telpās organizējot robotikas pulciņu. Uzņēmēja aktīvi iesaistījies Sociālās uzņēmējdarbības asociācijā un seko visiem jaunumiem šajā jomā. Pagaidām Paula pārliecinājusies, ka vietējie bērnu vecāki diezgan kūtri izmanto piedāvātās iespējas: "Deinstitutionalizācijas projekts sniedz iespēju izvērtēt bērnu un saņemt 100 apmaksātas nodarbības pie bērnam nepieciešamajiem speciālistiem. Bet mūsupusē bērnu vecāki to izmanto diezgan reti. Pat nezinu, kādēļ." Uzņēmēja cer, ka bērnu ar īpašām vajadzībām vecāki nelaidīs garām uzņēmuma "Kids Club" sniegtās iespējas.

Balvu teritoriālās invalīdu biedrības vadītāja MARIJA DUĻBINSKA ir gandarīta, ka Balvos atklāta vieta, ko bērni ar īpašām vajadzībām varēs izmantot bez maksas, jo visur šādiem bērniem nepieciešamo pakalpojumu cenas ir kosmiskas: "Šodien tā ir vienīgā vieta Balvos, kur bērni ar īpašām vajadzībām, vienalga – vērtēti vai nevērtēti, var bez maksas apmeklēt sensoro istabu, izmantot bumbu baseinu utt. Vide ir lieliski pielāgota šādu bērnu vajadzībām, viss ir ļoti pārdomāts, izveidots ar lielu mīlestību. Pateicos Dievam, ka mūsu mazajā pilsētiņā ienāk šādas iespējas un notiek pārmaiņas arī sabiedrības domāšanā."

Marija uzskata, ka deinstitutionalizācijas projekta sniegtajām iespējām izvērtēt bērnus, saņemot izdevību apmeklēt speciālistus bez maksas, ir vairāki šķēršļi. To kavē ne tikai garais ceļš, kas jānoiet, savācot nepieciešamos dokumentus, bet arī tas, ka novadā nav speciālistu, pie kuriem šis bezmaksas stundas izmantot. "Piemēram, es jau trīs gadus nevaru savam bērnam saņemt fizioterapeita pakalpojumu mājās. Kaut uz papīra man tas ir piešķirts, bet speciālista, kas to darītu, nav. Tāpēc braucam uz Valmieru vai citām lielām pilsētām un izmantojam speciālistus par maksu. Vecāki šo izvērtēšanu izmanto vairāk, ja uz vietas būtu speciālisti. Tie, kuri ir, labprātāk strādā par maksu." M.Duļbinsku priecē ne tikai Paulas izveidotā rotaļu istaba, bet arī viņas nodibinātais vecāku klubiņš, kurā regulāri notiek nodarbības ar bērnu psihologu. Sevišķi šie padomi noderēja pandēmijas izolācijas laikā, kad problēmas ar bērniem bija ļoti sakāpinātas. Viņa uzsver: "Balvu teritoriālās invalīdu biedrības māmiņas plāno cieši sadarboties ar Paulas izveidoto rotaļu istabu."

Arī sociālā uzņēmēja INGRĪDA SUPE pozitīvi vērtē bērnu rotaļu istabas atvēršanu: "Patiesībā Paula Balvos bija pirmā, kura pievērsās sociālajai uzņēmējdarbībai. Šī rotaļu istaba būs

Foto - I.Tušinska

Pieprasīts jau pirmajā dienā. Paula atklāj, ka 1.martā bērnu rotaļu istabu apmeklēja vairāk nekā 70 cilvēki. Tas vieš cerību, ka viņas ideja guvusi atsaucību un būs pieprasīta arī turpmāk.

vēl viena laba iespēja vietējiem bērniem." I.Supe uzsver, ka sociālā uzņēmējdarbība ļoti atšķiras no ierasto uzņēmumu darbības, jo tajā apvienots sociālais un peļņas aspekts: "Tas nav viegli, jo finansiālu atbalstu sociālais uzņēmējs saņem galvenokārt uzņēmuma izveidošanas stadijā. Par tālāko peļņu viņam jādomā pašam. Ieguvumi ir diezgan minimāli. Piemēram, pašvaldība var sociālajam uzņēmumam nodot telpas lietošanā bez maksas vai arī var samazināt īpašuma nodokli, ja uzņēmējs to lūdz." Taujāta, kā sokas viņas dibinātajai atbalsta mājai "Brīvupes", I.Supe skaidro, ka pagaidām ir tikai ceļa sākumā, bet attīstība notiek: "Pamazām ar pašvaldībām slēdzam līgumus par pakalpojumu sniegšanu deinstitutionalizācijas projekta ietvaros. Viegli nav, bet lēnām rodas sapratne, ka šādi pakalpojumi ir nepieciešami tepat, uz vietas." Uzņēmēja piebilst, ka arī sociālie uzņēmumi mēdz būt dažādi. Uz jautājumu, kāpēc, salīdzinot ar Vidzemi, pie mums tādu ir maz, viņa pieļauj, ka Pierīgā tie biežāk tendēti uz cilvēku ar īpašām vajadzībām nodarbināšanu, un tā ir pavisam cita sociālo uzņēmumu grupa: "Savukārt mans, kā arī Paulas uzņēmumi ir vērsti uz sociālā pakalpojuma nodrošināšanu mērķgrupām, kam šis pakalpojums ir nepieciešams."

Atvēršanas dienā Paula Lukste neslēpa, ka izjūt zināmu neticību un prieku, ka tas beidzot ir izdevies: "Esmu ļoti pateicīga par ģimenes atbalstu, jo tas bija ļoti liels." Paula sola neapstāties pie sasniegtā un drīzumā palielināt rotaļu istabas piedāvājumu klāstu.

Notiek dažādi pētījumi

Ja saruna iesākta, jānonāk līdz rezultātam

Redakcija uzklusēja Balvu novada attāla pagasta iedzīvotājas stāstu par, viņasprāt, aizdomīga svešinieka vizīti neizprotamos nolūkos. Proti, kādā dienā, iepriekš nepieteicies, pagalmā iebrācis nepazīstams cilvēks, stādījies priekšā un, ieaicināts istabā, atvēris planšetdatoru, sācis uzdot dažādus jautājumus, saistītus ar sadzīviska rakstura lietām. Saimniece atbildējusi, saruna ilgusi gandrīz stundu. Kad svešinieks aizbraucis, sievieti pārņēmušas bažas, - kādos nolūkos izmantos viņas sniegto informāciju?

Visticamāk, satraukumam nav pamata, jo arī mūsu novadā strādā intervētāji, kuru uzdevums ir apmeklēt iedzīvotājus, uzdot konkrētus jautājumus un pierakstīt atbildes. Intervētāji, ienākot dzīvoklī vai mājās, noteikti stādās priekšā, redzamā vietā pie apģērba ir vizītkarte ar vārdu un uzvārdu. Intervētājas pienākumus Balvos veic arī INTA KUĻŠA, darot to kompānijas "Kantar TNS" uzdevumā. Aicinājām viņu pastāstīt ko vairāk.

Kas ir intervētājs un ko viņš dara?

Intervētāja darbs ir viens no svarīgākajiem ikviena pētījuma posmiem. Intervētājs ir cilvēks, kurš, pārstāvot konkrētajā gadījumā TNS, tiekas ar Latvijas iedzīvotājiem, lai noskaidrotu un fiksētu iedzīvotāju viedokli par pētījumos apskatāmajiem jautājumiem. Pandēmijas laikā bija mēneši, kad mēs pat ilgstoši nestrādājām, aizvadītajā gadā intervijas atsākās, taču ar pārtraukumiem. Kompānija piesaka dažādas tēmas, un arī intervijas ir dažādas. Šobrīd notiek intervijas par darba apstākļiem un kā tajos jūtas strādājošais cilvēks. Drīzumā sāksies vēl viens jauns pētījums saistībā ar ES nostādņēm.

Kā intervētāji uzzina un atrod cilvēkus, pie kuriem doties?

Mēs nevaram iet, kur pašiem ienāk prātā. Ir norādes, bet katrā pētījumā tās atšķiras. Piemēram, jāievēro noteikums, ka konkrētajā adresē jāapmeklē katrs otrais dzīvoklis vai katra otrā māja, citreiz ir norāde par intervējamo vecumu. Pētījumi aptver visu Latviju. Ja ir vajadzība, dodos arī uz kaimiņu novadiem, esmu strādājusi Alūksnes un Gulbenes novados, arī Rīgā, Cēsīs, Rēzeknē un Kārsavā. Nedēļā iznāk strādāt trīs vai četras dienas.

Kāds ir pašreizējā pētījuma mērķis?

Notiek intervijas par darba apstākļiem. Uzdevums ir tikties ar dažādu profesiju un konkrēta vecuma cilvēkiem, kuri strādā dažādās nozarēs, piemēram, izglītības, ceļu būves, valsts sektora jomā. Mēs nemeklējam un neejam uz konkrēto darbvietu, bet gan pie cilvēka uz mājām. Esmu bijusi Viļakā, braucu uz Šķilbēnu pagastu, jāiet pie iedzīvotājiem Balvos. Darba pietiek, jo jāveic kādas 20 intervijas. Ja cilvēka nav mājās, nākas doties pie viņa atkārtoti. Ja ir uzdots konkrēta adrese, ir nācies to apmeklēt līdz pat četrām reizēm, kas, protams, ir darbietilpīgi.

Cik ērti ir veikt šāda veida darbu?

Paliek arvien grūtāk, jo ir mainījušies apstākļi. Pagastos

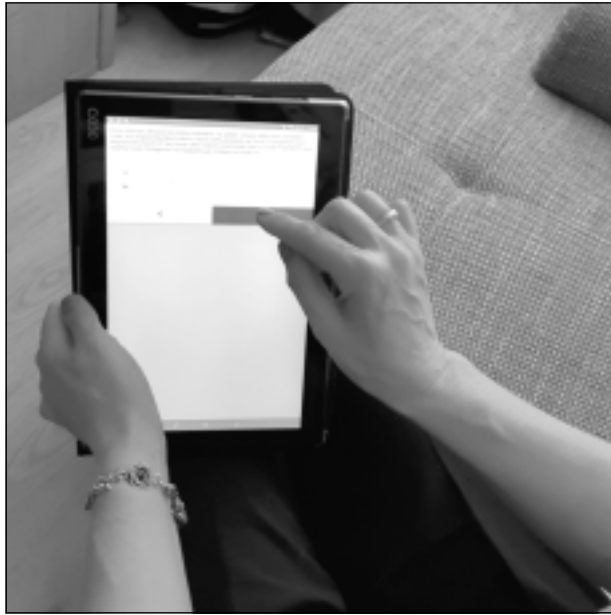

Foto - no personīgā arhīva

Notiek intervija. Inta Kuļša uzsver, ka intervējamā piedalīšanās ir brīvprātīga. Sniegtās atbildes ir konfidenciāla informācija, ko neizpauž. Uz sensitīva rakstura jautājumiem atbildes var arī nesniegt. Kompānija iegūtos datus izmanto un analizē tikai apkopotā veidā, nevis katru atsevišķi.

ievērojami sarūk iedzīvotāju skaits, viņi noveco, turklāt strikti jāievēro konkrētie pētījuma nosacījumi. Intervējamo vecuma cenzs ir 74 gadi. Gadās arī atteikumi vai gluži otrādi – cilvēks grib intervēties, bet viņš neatbilst pētījuma kritērijiem. Atteikumi mani neapbēdina, es neapvainojos, bet sameklēju nākamo un eju pie tā. Tas ir mans darbs. Man patīk būt intervētājai, - jāprot nonākt līdz rezultātam, ja saruna ir iesākusies.

Kā intervētājs sevi piesaka, tiekoties ar cilvēku viņa dzīvesvietā?

-Vienmēr līdzī ir apliecība, ko uzrādu un pasaku, kādu kompāniju pārstāvu. Arī mūsu darbu pārbauda un mūs vērtē, pārbaudot izlases veidā. Ja uzskatīs par vajadzīgu, intervētājam darbu uzteiks. Man šie pienākumi patīk, sarunas ar cilvēkiem izdodas, un ne velti intervētāja esmu jau 15 gadus.

Prasības intervētājam

Darba pienākumi: aptauju veikšana respondentu dzīvesvietās vai zvanu centrā.

Prasības:

- augsta atbildības sajūta,
- labas komunikācijas spējas,
- autovadītāja apliecība un vēlams savs auto,
- teicamas latviešu un krievu valodas zināšanas,
- iemaņas darbā ar planšetdatoru vai datoru.

Vai labprāt piekritat intervijai un sniežat godīgas atbildes?

LINDA ODUMIŅA Balvos: - Man dzīvē ir bijušas daudzas intervijas, un, ja vajag, tad piekritu un atbildu uz uzdotajiem jautājumiem. Vislabāk, ja jautājumi ir īsi un saprotami. Man nepatīk ļoti garas intervijas, kas aizņem ilgu laiku un kurās jāatbild uz kādiem 200 jautājumiem. Nācās piekrist kompānijas sagatavotajai intervijai. Centos atbildēt godīgi, bet, ja nezināju vai īsti neizpratu vaicāto, tā arī pateicu. Protams, īsti jau nepatīk, kad intervētājs nāk uz mājām un aizņem manu laiku.

SVETLANA VĪCUPA Vectilžā: - Godīgi sakot, īsti patīkamas šādas situācijas nav. Kompānijas intervētājs pie manis bija pirms laba laika, un es piekritu atbildēt. Atceros, ka jautājumu bija daudz, daži visai āķīgi, un vajadzēja padomāt, ko atbildēt. Centos toreiz atbildēt godīgi. Ja tagad atkal mani uzrunātu kādas kompānijas intervētājs, vairs nepiekrīstu. Nepatīk, ka jautājumu ir ļoti daudz, tas pa-

ņem laiku un liek saspringt. Ja intervētājs ir pazīstams cilvēks, tad atteikt būtu grūtāk. Turklāt tagad sabiedrībā ir sarežģīta situācija, iedzīvotāji nepazīstamu cilvēku apciemojumus laukos varētu uzņemt aizdomīgi.

DAIGA MOROZA Rugājos: - Esmu piekritusi šādām intervijām, jo man bija pazīstama intervētāja. Pēdējā intervija notika Covid pandēmijas sākumā, un tur bija tādi jautājumi, kas man vēl ilgi pēc tam radīja sliktas emocijas. Nebija saprotams, ko kompānija ar sagatavotajiem jautājumiem vispār gribēja noskaidrot, kāda bija tēma? Pat īsti nesapratu – kaut kas saistībā ar Covid, ar pašnāvnieciskām tieksmēm un tādā garā. Man ilgi pēc tam bija sliktas izjūtas. Protams, nav vainojama intervētāja, kura godīgi veica savu darbu. Acimredzot turpmāk nepiekrītušiem nevienam kādas kompānijas intervijai. Atceros, pirms pāris gadiem mani intervēja par smēķēšanas tēmu. Jā, tur viss bija skaidrs, patīkami atbildēt.

Īsumā

Konkursa finālisti sacenšas par naudas balvu

Tradicionālais konkurss "Laukiem būt!" tuvojas izskaņai. 4.martā notika tā fināls, kurā 18 biznesa ideju autori sacentās par iespēju saņemt naudas balvu savas idejas īstenošanai. Uzņēmējdarbības konkursu lauku jauniešiem jau desmito gadu organizēja Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs (LLKC). Bija pieteiktas 47 biznesa idejas vairākās kategorijās, un finālā no katras kategorijas piedalījās sešas biznesa idejas. Pusfinālā iesniegtās idejas vērtēja 18 cilvēku žūrijas komisija.

Konkursa rezultāti zināmi un uzvarētāji nosaukti. Kategorijā "Nelauksaimniecība /pakalpojumi" 3.vietā ierindojusies INTA RUBENKOVA no Balvu novada ar ideju par izbraukuma burgerņīcas atvēršanu. Ideja saistīta ar ēdināšanas pakalpojumu, kas būtu virtuve uz riteņiem. Konkursa kopējais balvu fonds ir 20 tūkstoši eiro. 1.vietai katrā kategorijā – 2600 eiro, 2.vietai – 1600 eiro, 3.vietai – 1200 eiro, 4.vietai – 800 eiro, 5. un 6.vietai – 150 eiro.

LLKC Lauku attīstības nodaļas vadītāja Elīna Ozola vērtē, ka konkursam iesniegto darbu kvalitāte šogad tiešām ievērojami uzlabojusies. Par to paldies viņa saka lauku konsultantiem visā Latvijā.

Sākusies iesniegumu pieņemšana

1.martā sākās iesniegumu pieņemšana apakšpasākuma "Atbalsts Eiropas Inovāciju partnerības lauksaimniecības ražīgumam un ilgtspējai lauksaimniecības ražīguma un ilgtspējas darba grupu projektu īstenošanai". Pasākuma mērķis ir vismaz nacionāli nozīmīgu, uz jaunradi vērstu projektu īstenošana lauksaimniecības, mežsaimniecības un lauksaimniecības produktu pārstrādes nozarē vai tās sektorā, atbalstot tādu projektu īstenošanu, kas paredz jaunradītus risinājumus nozarē vai tās sektorā. Atbalsta intensitāte paredzēta 90% un projektu atlase notiek divos posmos.

Lai nākotnes laukos dzīvotu turīgi

Lai iepazīstinātu ar lauksaimniecībā pieprasītām, labi apmaksātām un nepieciešamām profesijām, kā arī uzzinātu, kādu speciālistu pietrūkst pašiem lauksaimniekiem, Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs rīko profesionālo izglītības iestāžu konferenci "Turīgs un veiksmīgs nākotnes laukos". Tā notiks 9.martā tiešraidē www.llkc.lv, kā arī LLKC sociālo tīklu kontos Facebook un Youtube. Konferences darbs sāksies pulksten 8.30.

Aicina uz biškopju pavasara konferenci

Visus biškopjus aicina apmeklēt biškopju pavasara konferenci, kas notiks 19.martā Jelgavā, Zemgales olimpiskajā centrā. Konferences laikā varēs saņemt pretvairozes preparātus (skābeņskābi, skudrskābi), noziņot bišu saimju skaitu un veikt biedru naudas iemaksas. Notiks arī biškopības inventāra tirdzniecība. Biškopju pavasara konferences noslēgumā būs loterijas izloze. Konferenci varēs apmeklēt, ievērojot valstī noteiktos epidemioloģiskos drošības pasākumus un ar derīgu Covid-19 derīgu sertifikātu. Pasākuma laikā būs jālieto sejas aizsargmaskas. Mainoties epidemioloģiskai situācijai valstī, var tikt mainīta konferences norises kārtība.

Diskutē par piena cenu, situāciju veikalos un daudz ko citu

Žurnāls "Latvijas Lopkopis" februāra numurā diskutē ar piena nozares ekspertiem skaidro iemeslus piena iepirkuma cenu kāpumam un vērtē, kā palielinājušās piena ražošanas izmaksas. Arī analizē, vai pārstrādes uzņēmumi spēj konkurēt ar piena iepircējiem, kas pienu izved no valsts, vai tie spēj saražot piena produktus par iedzīvotāju pirktspējai atbilstošu cenu. Un kāda ir situācija veikalos, rēķinoties ar kovidapstākļu ieviestajām izmaiņām. Žurnāla publikācijās apskatītas vēl dažādas citas tēmas.

Laukiem izmaksāti 530 miljoni

Lauku atbalsta dienests 2021.gadā kopumā lauksaimniekiem izmaksājis vairāk nekā 530 miljonus eiro, atbalstu pērn saņēmuši aptuveni 60 tūkstoši lauksaimnieku. Aizvadītajā decembrī izmaksāta rekordliela vienotā platību maksājuma, zaļināšanas un vēl citu maksājumu summa – 100 miljoni eiro. No Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda – 312,2 miljoni, no Eiropas fonda lauku attīstībai – 156,3 miljoni eiro.

Apsveikums

Sveicieni Baltinavā!
Daudz laimes vismīļākajai vecmāmiņai
Zinai Aleksejevai
dzimšanas dienā!
Vēlam stipru, stipru veselību un
dzīvesprieku.

Šeila, Stella

Pērk

Z.s "Strautiņi"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

SIA "AIBI" IEPĒRK
Liellopus, jaunlopus,
teļus, jērus, zirgus.
Kautsvārā, dzīvsvārā paaugstinātas
cenas, apjoma piemaksas.
BIO lopiem augstākas cenas.
Tūlītēja samaksa. Svāri. T. 20238990.

Pērk izcirstus mežus līdz
2000 EUR/ha. Tālr. 28282021.

Pērk meža, lauksaimniecības zemi.
Tālr. 29386009.

IEPĒRK MAJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparstrade.lv

SIA "Senlejas" iepērk liellopus. BIO
lopiem augstas cenas! Iespējams
avanss dzīvsvārā.
Tālr. 62003939.

SIA "SENDIJA" iepērk: *taru;
*malku; *zarus šķeldošanai.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 29495199.

Pārdod

Skaldīta malka.
Cena 25 EUR/berkubā. Piegādes
apjoms līdz 7 berkubiem. Ir sausā.
Tālr. 25543700.

Pārdod skaldītu malku.
Tālr. 28700211.

Pārdod dējējvistas.
Tālr. 22845900.

Pārdod Latvijā audzētu cūkgaļu,
2,85 EUR/kg. Ar piegādi.
Tālr. 26326705.

Pārdod sienu. Tālr. 29328654.

Lopbarībai: kartupeļus (sēklas
izmēra), burkānus, cukurbietes
(nav salušanas), graudus (dīgstoši).
Tālr. 25442582.

Piedāvā darbu

Kokapstrādes un palešu ražošanas uzņēmums
SIA "A&M Pallet Factory" Kubulos, Kalna ielā 9B,
aicina komandai pievienoties:

- ATSLĒDZNIĒKU** iekārtu un tehnikas remontdarbu veikšanai, alga no 1000 EUR/mēnesī;
- PALEŠU IZGATAVOTĀJU**, alga no 800 EUR/mēnesī;
- LENTZĀGA OPERATORU**, alga no 950 EUR/mēnesī;
- DAUDZZĀGA OPERATORU**, alga no 850 EUR/mēnesī;
- GARINĀTĀJUS (-AS) - PAKOTĀJUS (-AS)**, alga no 700 EUR/mēnesī;
- PALĪGSTRĀDNIĒKU**, alga no 600 EUR/mēnesī;

Tevis ir un piemīt:

- ✓ atbilstoša izglītība un kvalifikācija, atbilstoši veicamajam darbam;
- ✓ iepriekšējā darba pieredze tiks uzskatīta par priekšrocību;
- ✓ augsta atbildības sajūta un pienākuma apziņa.

Pie mums Tu iegūsi:

- ✓ stabili atalgojumu vienmēr laikā;
- ✓ visas sociālās garantijas;
- ✓ apmaksātas pusdienas;
- ✓ apmaksātu obligāto veselības pārbaudi;
- ✓ apmācības par veicamo darbu;
- ✓ nepieciešamo darba apģērbu;
- ✓ visu nepieciešamo, lai kvalitatīvi varētu veikt darba pienākumus.

Darba laiks: darba dienās no 8.00 līdz 17.00.

Ja Tu vēlies kļūt par daļu no mūsu komandas, gaidām Tavu CV uz e-pastu ampalletfactory@gmail.com vai aicinām sazināties telefoniski pa tālruni nr. 29823828, 27488489.

Ļoti vajadzīga AUKLĪTE 2,5 gadus vecai meitenītei VĀCIJĀ uz ilgāku laiku, vēlams – jauna pensionāre, bet nav obligāti. Rakstīt *WhatsApp* 0049 1520875 Kristīnei, vai zvanīt 29465285 Lidijai.

Kūdras uzņēmums SIA "BalviFlora" aicina darbā EKSKAVATORISTU.
Vēlama darba pieredze. Darba samaksa no 5,50 EUR/h.
Sīkāka informācija, zvanot uz tālr. +371 29435099.

Uzņēmums Rugāju pagastā, Rugājos, piedāvā darbu SPECIALIZĒTĀ
AUTOMOBĪĻA VADĪTĀJAM. Darba samaksa pēc vienošanās.
Tālr. 2943409.

Atrasts

Balvu pilsētas skvērā atrasta maza atslēdziņa, kurai violetā saitītē piekārts numurs 41. Zvanīt uz tālr. nr. 26977155.

Līdzjūtības

*Tu, mīlo tēt, nu projām aizej klusi
Tai ceļā pēdējā, no kura nepārnāk.*
(V.Grēviņš)

Mūsu patiesa līdzjūtība **kaimiņiem**
Ilmāram un Irēnai, TĒVU,
VĪRATĒVU mūžības ceļā pavadot.
Kaimiņi: Anele, Biruta, Jānis

*Prāts negrib noticēt,
Sirds nesaprot,
Kam pēkšņi apdzisusi
Tava diena...* (K.Apškrūma)

Izsakām dziļu līdzjūtību **dēliņam**
Emīlam, vecmammai Annai
Sirmajai, Mārim Plešanam un
pārējiem tuviniekiem sāpju brīdī,
atvadoties no **INITAS BRIEDES.**
Kārklīņu, Bikaviņu ģimenes

*Aiz katra paliek dzīve
Un pasacītais vārds,
Bet atmiņas tik dārgās
Sirds ilgi saglabās.*
(M.Jansone)

Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Ārijai**
Tihomirovai un piederīgajiem,
viru **JĀNI TIHOMIROVU** mūžības
ceļā pavadot.
Aija Mežale un Nacionālās
Apvienības Balvu nodaļa

*No atmiņām paliek tik starojums
maigs,*

*Tā kā liedagā saulrieta pēdas.
Tur, kur tu aiziesi, apstāties laiks,
Norims sāpes, rūpes un bēdas...*
(B.Martuževa)

Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Ārijai**
Tihomirovai, no dzīvesbiedra
JĀŅA uz mūžu atvadoties.
Balvu novada politiski represētie

*Un nebūs šais baltajos ceļos
Mums vairs satīkties ļauts,
Aizsaules sliekšnim pāri
Tevi nes mūžības strauts.*
(K.Apškrūma)

Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Ārijai**
ar bērniem, no
JĀŅA TIHOMIROVA uz mūžu
atvadoties.
Lai izskan atvadu zalve!
Zemessardzes 31. kājnieku
bataljona zemessardzes veterāni

*Liktenis dziedāja vēja dziesmu,
Un es tam liktenim līdz...*
*Liktenis nodzēsa manu sveci,
Un es tam liktenim aizeju līdz...*

Izsakām patiesu līdzjūtību **Ārijai,**
bērniem, mazbērniem un
tuviniekiem, JĀNI TIHOMIROVU
pavado mūžības ceļā.
Jānis Pilāts, Juris Kukulis ar
ģimenēm

*Mūsu laiks ir tik īss –
Mūžu vēji šalc apkārt un pāri.
Kas gan zina to brīdī,
Kad atskanēs likteņa balss?*
(J.Simbārdis)

Skumju brīdī esam kopā un izsakām
visdziļāko līdzjūtību **Maijai un**
Jurijam Kuzminiem ar ģimeni,
no **TĒVA, SIEVASTĒVA,**
VECTĒVA uz mūžu atvadoties.
SIA "5V" kolektīvs

Informē Latvijas Pasts

Latvijas Pasts pārtrauc Krievijas un Baltkrievijas naudas pārvedumu pieņemšanu un izmaksu, preses izdevumu piegādi un tirdzniecību, nesūtīs komercsūtījumus

Latvijas Pasts nepiegādās Latvijas abonentiem Krievijā un Baltkrievijā izdotos preses izdevumus – tos, tāpat kā šajās valstīs ražotās preces, nevarēs nopirkt arī pasta nodaļās. Uz Krieviju un Baltkrieviju vairs netiks pieņemti arī naudas pārvedumi, kā arī Western Union naudas pārskaitījumi, bet Latvijā netiks izmaksāti no šīm valstīm saņemtie naudas pārvedumi un pārskaitījumi. Uz Krieviju un Baltkrieviju pārtraukta arī komercsūtījumu pieņemšana. Vienlaikus uz Ukrainu tiek pieņemti gan sūtījumi, gan naudas pārvedumi, tomēr nosūtītājiem jāreķinās ar karadarbības situāciju.

Latvijas Pasts ir pieņēmis lēmumu pārtraukt Krievijā un Baltkrievijā izdoto preses izdevumu piegādi Latvijas abonentiem, kā arī ir izņēmis šajā valstī izdotos laikrakstus un žurnālus no pasta nodaļu sortimenta. Pasta nodaļās nebūs iespējams iegādāties arī Krievijā un Baltkrievijā ražotas preces.

No šī gada 3.marta ne uz Krieviju, ne Baltkrieviju vairs netiek pieņemti naudas pārvedumi, kā arī *Western Union* naudas pārskaitījumi, un Latvijas adresātiem netiks izmaksāti no šīm valstīm saņemtie naudas pārvedumi un pārskaitījumi. Vairs netiks pieņemti arī komercsūtījumi uz Krieviju un Baltkrieviju.

Tajā pašā laikā adresātiem Ukrainā tiek pieņemti gan pasta sūtījumi, gan naudas pārvedumi. Sadarbojoties ar Polijas pasta uzņēmumu, sūtījumi uz Ukrainu tiek piegādāti pa sauszemes ceļiem. Tomēr aicinām reķināties, ka gan karadarbības, gan sauszemes transportēšanas un robežu šķērsošanas dēļ sūtījumu apmaiņa būs ilgāka un atsevišķās

teritorijās var būt neiespējama. Tas pats attiecas uz naudas pārvedumu saņemšanu karadarbības skarto zonu pasta nodaļās.

Tā kā sauszemes transports no Latvijas uz Polijas un Ukrainas robežu ar Ukrainas adresātiem paredzētajiem sūtījumiem kursē regulāri, *Latvijas Pasts* Ārlietu ministrijai piedāvājis to izmantot nepieciešamo humānās palīdzības kravu nosūtīšanai Ukrainai.

Jautājumu vai neskaidrību gadījumā par pasta sūtījumu piegādēm aicinām klientus vērsties *Latvijas Pasta* Klientu centrā: 67008001, 27008001, info@pasts.lv vai sociālo tīklu profilos.

Atbilstoši Pasta likuma 32. pantam un Latvijas Republikas Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (SPRK) lēmumam Nr. 44 2022. gada 3.martā ir apstiprināti jauni Latvijas Pasta tarifi pārrobežu ierakstītām un apdrošinātām pasta pakām, kas stājušies spēkā ar 2022.gada 4. aprīli.

Informācija par pasta paku tarifu izmaiņām pieejama: <https://www.sprk.gov.lv/lemumi>.

Jautājumu gadījumā aicinām sazināties ar mūsu "Latvijas Pastu" pa tālruni 67008002 vai rakstot uz e-pasta adresi: uznemumiem@pasts.lv.

 aduguns

Indekss
3004

IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒĶINU KONTS
A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X

Publicitāte materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autors.

REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI

D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

REDAKTORS **E.GABRANOVŠ** - T. **29360850**
ŽURNĀLISTI: **S.KARAVOIČIKA; Z.LOGINA,**
I.ZINKOVSKA, M.SPRUDZĀNE, I.TUŠINSKA,
A.LOČMELIS - T. **29360850**
KOREKTORE **S.GUGĀNE**
GRĀMATVEDE **S.BĒRZIŅA** - T. **25908200**
ŠOFERIS **A.KIRSANOVŠ** - T. **27870730**
Tālrunis-autoatbildētājs - **64520961**

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
R.KACĒNS
Iespēsts SIA "Latgales
Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 2640